

Bruxelles, 11 octombrie 2022
(OR. en)

13420/22

POLCOM 134

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	11 octombrie 2022
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 730 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR privind punerea în aplicare și asigurarea respectării acordurilor comerciale ale UE

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 730 final.

Anexă: COM(2022) 730 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.10.2022
COM(2022) 730 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

privind punerea în aplicare și asigurarea respectării acordurilor comerciale ale UE

{SWD(2022) 730 final}

CUPRINS

I. Introducere.....	2
I.1 Raportul	2
I.2 Punerea în aplicare și asigurarea respectării angajamentelor comerciale internaționale în temeiul acordurilor multilaterale și bilaterale – principalele evoluții.....	3
II. Valorificarea deplină a oportunităților oferite de acordurile comerciale ale UE.....	10
II.1 Comerțul cu parteneri preferențiali – principalele evoluții din 2021	10
II.2 Intensificarea punerii în aplicare a acordurilor comerciale ale UE în Asia, America, în țările vizate de politica de vecinătate și în țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific.....	15
III. Sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii pentru ca acestea să își găsească un loc în comerțul mondial.....	29
IV. Înlăturarea barierelor și găsirea de soluții.....	35
IV.1 Situația barierelor în calea comerțului și a eliminării acestora	35
IV.2 Ghișeul unic pentru plângeri.....	48
V. Asigurarea bilaterală și multilaterală a respectării angajamentelor comerciale: soluționarea litigiilor	51
V.1 Recurgerea la proceduri de soluționare a litigiilor.....	51
V.2 Reînnoirea rezervelor de arbitri pentru litigii în temeiul acordurilor UE.....	55

I. Introducere

I.1 Raportul

Documentul de față este cel de al doilea raport anual consolidat¹ al Comisiei privind acțiunile de punere în aplicare și de asigurare a respectării dispozițiilor în materie comercială. Raportul oferă o imagine de ansamblu a principalelor activități menite să asigure punerea în aplicare și asigurarea respectării efective a acordurilor și a regimurilor comerciale ale UE, coordonate de responsabilul cu aplicarea dispozițiilor în materie comercială (CTEO)² al Comisiei în 2021 și în primul trimestru al anului 2022.

Raportul vizează acțiuni în **patru domenii prioritare**:

1. asigurarea valorificării depline a oportunităților oferite de acordurile comerciale ale UE (secțiunea II);
2. sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii în vederea găsirii propriului loc în cadrul comerțului mondial (secțiunea III);
3. înlăturarea barierelor în calea comerțului și rezolvarea problemelor în afara litigiilor formale (secțiunea IV) și
4. utilizarea mecanismelor bilaterale sau multilaterale de soluționare a litigiilor pentru a asigura respectarea drepturilor UE (secțiunea V).

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește raportul³ conține informații suplimentare care completează secțiunea II.2 din raport cu privire la cele 38 de acorduri comerciale majore ale UE, inclusiv, pentru prima dată, o fișă de țară privind Acordul comercial și de cooperare UE-Regatul Unit (ACC UE-UK). Documentul de lucru al serviciilor Comisiei cuprinde, de asemenea, informații care completează secțiunea IV.1 din raport, în special o listă cu noile bariere înregistrate și cu barierele înlăturate integral sau parțial în 2021.

Site-ul Comisiei⁴ conține informații suplimentare față de prezentul raport privind evoluția comerțului UE cu partenerii preferențiali în 2021, utilizarea preferințelor tarifare în cadrul exporturilor și importurilor UE în funcție de partenerii comerciali preferențiali atât pentru UE, cât și pentru statele membre, precum și informații privind ratele de completare a contingentelor tarifare.

¹ Primul raport a fost publicat la 27 octombrie 2021 și este disponibil la adresa:

[https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2021\)654&lang=ro](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2021)654&lang=ro)

² Informații cu privire la rolul CTEO pot fi accesate la adresa: https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/chief-trade-enforcement-officer_ro

³ <https://circabc.europa.eu/ui/group/7fc51410-46a1-4871-8979-20cce8df0896/library/d41271f9-a025-42b2-b5dd-e318430d510d/details?download=true>

⁴ Comisia/DG TRADE; pagina privind punerea în aplicare și asigurarea respectării: https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/implementing-and-enforcing-eu-trade-agreements_ro

Deși prezentul raport se axează pe punerea în aplicare și asigurarea respectării prin măsurile noastre în temeiul acordurilor comerciale, raportul ar trebui privit, de asemenea, într-un context mai larg al activităților de asigurare a respectării normelor, cu privire la care **Comisia raportează separat**:

- Utilizarea **instrumentelor de apărare comercială** (antidumping, antisubvenție și de salvagardare) pentru a apăra interesele UE împotriva practicilor neloiale face obiectul rapoartelor anuale ale Comisiei privind apărarea comercială⁵;
- Activitățile de combatere a mărfurilor contrafăcute sau a altor încălcări ale **drepturilor de proprietate intelectuală (DPI)** ale societăților din UE sunt prezentate în Lista de supraveghere a contrafacerii și pirateriei⁶ și în raportul privind DPI⁷, publicate alternativ o dată la doi ani de către Comisie;
- **Examinarea investițiilor străine directe și controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare**, care constituie controalele strategice ale UE în materie de comerț și investiții din motive de securitate (*strategic trade and investment controls for security* – STICS), fac obiectul rapoartelor anuale ale Comisiei privind examinarea ISD⁸ și Regulamentul privind controlul exporturilor⁹;
- Aplicarea **sistemului generalizat de preferințe (SGP) al UE**¹⁰ cu scopul de a oferi țărilor în curs de dezvoltare eligibile un stimulent special pentru a continua dezvoltarea durabilă și buna guvernare face obiectul raportului Comisiei privind SGP.

I.2 Punerea în aplicare și asigurarea respectării angajamentelor comerciale internaționale în temeiul acordurilor multilaterale și bilaterale – principalele evoluții

Acest al doilea raport confirmă hotărârea Comisiei de a se asigura că întreprinderile, lucrătorii și părțile interesate din întreaga UE pot profita pe deplin de avantajele comerțului internațional, dar și că partenerii comerciali ai UE din întreaga lume își îndeplinesc angajamentele pe care și le-au asumat la nivel fie multilateral, fie bilateral.

⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=comnat:COM_2022_0470_FIN

⁶ Ultima listă de supraveghere a pirateriei a fost publicată la 14 decembrie 2020 și este disponibilă la adresa: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/december/tradoc_159183.pdf

⁷ Cel mai recent raport privind DPI este disponibil aici:

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/april/tradoc_159553.pdf

⁸ [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2022\)433&lang=ro](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2022)433&lang=ro)

⁹ [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2022\)434&lang=ro](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2022)434&lang=ro)

¹⁰ Ultimul raport privind aplicarea Regulamentului SGP a fost publicat la 10 februarie 2020: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0003&from=en>

Rezultatul pozitiv din iunie 2022 al Conferinței ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) de la Geneva, în special angajamentul de a reforma organizația, inclusiv mecanismul său de soluționare a litigiilor, demonstrează importanța OMC. Aceasta constituie fundalul parteneriatelor comerciale ale UE în întreaga lume și reprezintă o piatră de temelie a agendei UE privind asigurarea respectării normelor cu unii dintre cei mai mari parteneri comerciali ai UE și un mecanism de protecție pentru alte părți cu care UE a încheiat acorduri comerciale bilaterale.

În 2021, existau 42¹¹ de acorduri comerciale preferențiale în vigoare încheiate de UE cu 74 de parteneri. Această rețea de acorduri a continuat să joace un rol important în perioada de raportare (și anume 2021 și primul trimestru al anului 2022), pe măsură ce întreprinderile din UE și din întreaga lume au început să-și revină de pe urma pandemiei de COVID-19. Totuși, acest impact depinde de **punerea în aplicare și asigurarea corespunzătoare a respectării** acestor acorduri – alături de normele comerciale internaționale. Perturbările create de pandemia de COVID-19 au afectat, de asemenea, fluxurile comerciale, au avut un impact asupra costului vieții și au îngreunat accesul întreprinderilor de toate dimensiunile pe piețele externe. După cum se arată în prezentul raport, în rândul anumitor parteneri s-a observat o tendință continuă de a privi spre interior, impunând restricții comerciale discriminatorii menite să favorizeze producția locală și industria internă. UE a fost pregătită să acționeze în cazurile în care apar astfel de bariere.

Evenimentele din primele luni ale anului 2022 au readus și mai mult aceste aspecte în prim-plan ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Perturbarea piețelor și a lanțurilor de aprovizionare care rezultă din aceasta, pe măsură ce națiunile iau măsuri ca răspuns, subliniază importanța comerțului deschis, a valorilor comune și a găsirii unor oportunități alternative pentru a menține fluxul comercial către și dinspre UE. Având în vedere creșterea prețurilor energiei și penuria de materii prime, inclusiv de produse agricole, rețeaua de acorduri comerciale a UE reprezintă un atu major pentru a menține piețele deschise și pentru a ajuta întreprinderile să își diversifice lanțurile de aprovizionare.

De asemenea, pot fi semnalate alte două evoluții importante în cursul perioadei de raportare:

- În primul rând, după **încheierea perioadei de tranziție** prevăzute de Acordul de retragere dintre UE și Regatul Unit și aplicarea provizorie a Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit la 1 ianuarie 2021, Regatul Unit (care face obiectul raportului) a devenit primul partener comercial preferențial¹² al UE, ceea ce a însemnat că ponderea schimburilor comerciale ale UE cu partenerii preferențiali a

¹¹ Aceste acorduri comerciale sunt cele 38 de acorduri cuprinse în documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 2022 și acordurile comerciale cu Andorra, Insulele Feroe, Islanda, Liechtenstein și San Marino. O hartă a tuturor acordurilor comerciale încheiate de UE este disponibilă la adresa: <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/0e05d6f3-64f5-4661-ae0c-ae6b68094d19/details>

¹² Prezentul raport se referă numai la acordurile comerciale „preferențiale” aplicate în 2021. În sensul prezentului raport, termenul „preferențial” se referă la acordurile care instituie o zonă de liber schimb sau care liberalizează comerțul cu servicii și, prin urmare, sunt exceptate de la obligația referitoare la CNF prevăzută de GATT și GATS.

crescut de la 32 % la 44 % în comparație cu 2020. Acest lucru a avut, de asemenea, un impact asupra excedentului UE cu partenerii preferențiali în ceea ce privește mărfurile, care a crescut de la 124 de miliarde EUR în 2020 – deși la un nivel al schimburilor comerciale mult redus din cauza pandemiei de COVID-19 – la 208 miliarde EUR în 2021. Acordul comercial și de cooperare UE-Regatul Unit este un acord sui generis, care prezintă provocări de natură foarte specială, întrucât Regatul Unit a trecut de la statutul de stat membru cu acces deplin la piața internă la cel de țară terță parteneră. La 24 martie 2022, Comisia a emis un raport separat privind punerea în aplicare și în practică a Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit în 2021¹³. Punerea în aplicare din 2021 s-a axat pe sprijinirea întreprinderilor în această tranziție, inclusiv prin clarificarea anumitor aspecte ale normelor și sistemelor Regatului Unit, abordând în același timp problema barierelor în calea comerțului care riscă să afecteze părțile interesate din UE.

- În al doilea rând, în 2021 s-a înregistrat o îmbunătățire majoră a relației transatlantice cu **Statele Unite**, cu soluții la mai multe litigii importante și de lungă durată, precum și o nouă dinamică creată în cooperare în jurul Consiliului pentru comerț și tehnologie¹⁴.

Pe parcursul perioadei de raportare, UE a continuat să avanseze în ceea ce privește agenda sa de punere în aplicare și de asigurare a respectării normelor pe **patru fronturi principale**, iar acțiunile sale au dat roade, după cum o ilustrează exemplele de mai jos:

În primul rând, Comisia și-a intensificat și mai mult eforturile de **facilitare a utilizării beneficiilor concrete** oferite de acordurile comerciale, în special de către întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), **abordând în același timp aspecte legate de accesul pe piață și de sustenabilitate**:

- peste trei milioane de utilizatori (72 % din UE) au vizitat platforma **Access2Markets**¹⁵ a Comisiei (care acoperă 135 de piețe de export, precum și toate țările UE); a fost adăugat conținut nou cu privire la anumite părți ale comerțului și achizițiilor de servicii ale UE; instrumentul de autoevaluare din punctul de vedere al regulilor de origine (ROSA) a fost îmbunătățit;
- În 2021, 39 de bariere comerciale existente au fost înlăturate integral sau parțial (cu șase mai multe decât în 2020), în principal prin cooperarea UE cu cei 24 de parteneri comerciali în cauză; în plus, în 2021, exporturile UE către țări terțe au fost cu 7,2 miliarde EUR mai mari datorită eforturilor depuse timp de cinci ani, în perioada 2015-2020, pentru eliminarea barierelor; **ghișeul unic**¹⁶ a fost preluat de părțile

¹³ https://ec.europa.eu/info/publications/annual-report-implementation-and-application-trade-and-cooperation-agreement-between-european-union-and-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland_en

¹⁴ CCT a fost lansat în iunie 2021: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_21_2990

¹⁵ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/ro/home>

¹⁶ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/ro/content/punctul-unic-de-intrare>

interesate și, în 2021 și în primele patru luni ale anului 2022, acesta a fost contactat de peste 60 de ori de către părțile interesate din UE, fiind introduse 46 de plângeri cu privire la aspecte legate de accesul pe piață¹⁷;

- Cele două cazuri semnalate în raportul pe 2021 în temeiul **Regulamentului UE privind obstacolele în calea comerțului**¹⁸ au fost soluționate cu succes de Mexic cu privire la exporturile de tequila (Comisia și-a închis investigația la 4 februarie 2022) și sunt pe cale să fie soluționate și de Arabia Saudită cu privire la plăcile din ceramică.

În al doilea rând, Comisia a continuat să urmărească sau să inițieze **proceduri de asigurare a respectării normelor** în cadrul OMC și prin intermediul acordurilor sale bilaterale:

- **Litigii în cadrul OMC:** Până la 30 aprilie 2022, UE lansase 110 dintre cele 612 litigii aduse în fața OMC începând din 1995. Comisia a continuat să urmărească și să apere cazurile în curs, în timp ce, la începutul anului 2022, a lansat patru cazuri noi, dintre care două împotriva Chinei, unul împotriva Egiptului și unul împotriva Regatului Unit. Cazul din urmă se referea la sectorul energiei eoliene: încă de la 1 iulie, la mai puțin de patru luni după ce UE a solicitat consultări în cadrul OMC, părțile au convenit asupra unei modalități de abordare a preocupărilor UE cu privire la discriminare în cadrul sistemului de contracte pentru diferență (CpD) din Regatul Unit, principalul mecanism al Regatului Unit de sprijinire a generării de energie electrică cu emisii scăzute de dioxid de carbon.
- Până la 30 aprilie 2022, aproximativ **jumătate dintre litigiile** lansate în cadrul OMC de la intrarea în vigoare a procedurii provizorii multipartite de arbitraj în apel (MPIA) au avut loc **între participanții la MPIA**, în timp ce UE a convenit cu Turcia asupra unui acord de arbitraj separat, pentru a trata eventualele recursuri în două cazuri (a se vedea mai multe informații în secțiunea V).
- UE a continuat să utilizeze **mecanismele bilaterale de soluționare a litigiilor** pentru a soluționa problemele cu Coreea de Sud, Uniunea vamală sud-africană și Algeria, în timp ce executarea hotărârii împotriva Ucrainei este suspendată, având în vedere evoluțiile politice.

În al treilea rând, pentru a-și **completa setul de instrumente** și pentru a aborda provocările globale actuale într-o serie de domenii, în special pentru **a sprijini tranzițiile verzi și durabile**, Comisia

¹⁷ Prima plângere privind CDD a fost introdusă în mai 2022 și nu face obiectul prezentului raport.

¹⁸ Regulamentul (UE) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2015 privind adoptarea procedurilor Uniunii în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Uniune a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului (text codificat); JO L 272, 16.10.2015, p. 1-13; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32015R1843>

- a finalizat revizuirea accelerată a planului său de acțiune în 15 puncte privind comerțul și dezvoltarea durabilă¹⁹ („revizuirea CDD”), inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de punerea în aplicare și asigurarea respectării, prin publicarea, la 22 iunie 2022, a **comunicării sale „Puterea parteneriatelor comerciale: împreună pentru o creștere economică verde și justă”**²⁰;
- a avansat cu propunerea sa de reînnoire a **sistemului generalizat de preferințe**: Un **nou regulament SGP**²¹ bazat pe o propunere a Comisiei din 22 septembrie 2021 este discutat cu Parlamentul European și cu Consiliul, în vederea adoptării unui text final de către Parlamentul European și Consiliu în ultimul trimestru al anului 2022.

În al patrulea rând, Comisia a făcut, de asemenea, progrese legate de lucrările cu privire la alte noi **instrumente** importante ale UE, aflate în prezent în dezbatere în Parlamentul European și Consiliu sau care tocmai au fost adoptate, pentru a **asigura condiții de concurență echitabile** și a proteja UE și statele sale membre **împotriva constrângerilor economice**:

- La 14 martie 2022, Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord politic cu privire la toate chestiunile nesoluționate legate de o **propunere a Comisiei privind Instrumentul pentru achiziții publice internaționale**²². Prin acest regulament, UE va putea, în cele din urmă, să restricționeze accesul la piețele de achiziții publice ale UE al furnizorilor din țări în care nu există un acces similar la achizițiile lor publice. Aceste restricții ar putea însemna ajustarea modului în care sunt evaluate ofertele din țara în cauză sau ar putea duce la excluderea anumitor ofertanți din țara în cauză. Regulamentul a fost publicat la 30 iunie și a intrat în vigoare la 29 august 2022.
- La 30 iunie, Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord politic cu privire la propunerea Comisiei din 5 mai 2021 de regulament privind **denaturările generate de subvențiile străine**²³ pe piața internă, care elimină o lacună în materie de reglementare în ceea ce privește normele UE în materie de concurență, achiziții publice și comerț: prin intermediul acestui instrument, Comisia va avea competența de

¹⁹ A se vedea documentul neoficial al serviciilor Comisiei: „*Feedback and way forward on improving the implementation and enforcement of TSD Chapters in EU Free Trade Agreements*” (*Feedback și calea de urmat pentru îmbunătățirea punerii în aplicare și a asigurării respectării capitolelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă din acordurile de liber schimb ale UE*), din 26 februarie 2018.

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/february/tradoc_156618.pdf

Pentru mai multe informații cu privire la revizuirea CDD: https://policy.trade.ec.europa.eu/development-and-sustainability/sustainable-development/sustainable-development-eu-trade-agreements_ro#tsd-review-2021

²⁰ <https://circabc.europa.eu/ui/group/8a31feb6-d901-421f-a607-ebbdd7d59ca0/library/8c5821b3-2b18-43a1-b791-2df56b673900/details>

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0579&from=EN>

²² Textul regulamentului este disponibil la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32022R1031>

²³ Propunere de regulament privind subvențiile străine care denaturează piața internă, din 5 mai 2021, COM(2021) 223 final; a se vedea <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0223&qid=1632922926950&from=RO>

a investiga contribuțiile financiare acordate de autoritățile publice ale unei țări din afara UE, de care beneficiază întreprinderile care desfășoară o activitate economică (cum ar fi achizițiile publice sau fuziunile) în UE și de a remedia efectele lor de denaturare. Regulamentul va intra în vigoare odată ce va fi adoptat în mod oficial de către Consiliu și Parlament și va fi publicat în *Jurnalul Oficial*. Regulamentul va deveni direct aplicabil în întreaga UE la șase luni de la intrarea sa în vigoare. Obligațiile de notificare vor începe să se aplice la nouă luni de la intrarea în vigoare a regulamentului.

- La 8 decembrie 2021, Comisia a prezentat o propunere privind un **instrument de contracarare a acțiunilor coercitive**²⁴ care să asigure protecția intereselor UE și ale statelor membre în caz de constrângere economică – și anume atunci când o țară terță exercită presiuni asupra UE sau a unui stat membru cu privire la o anumită alegere, în orice domeniu de competență al acestora, prin măsuri care afectează comerțul sau investițiile. Obiectivul principal al instrumentului propus este de a descuraja țările terțe să utilizeze constrângerea economică față de UE sau față de un stat membru. Cu toate acestea, în cazul în care o țară terță recurge la constrângere, propunerea prevede un proces de colaborare cu țara terță respectivă pentru a pune capăt constrângerii și, în ultimă instanță, oferă instrumente de contracarare. Propunerea conține, de asemenea, o dispoziție dedicată cooperării internaționale în ceea ce privește constrângerea economică. Consiliul și Parlamentul European sunt în curs de pregătire a pozițiilor lor respective pentru începerea negocierilor interinstituționale, care se preconizează că vor începe în toamna anului 2022.

²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0775&from=EN>

Continuând activitatea sa de punere în aplicare și de asigurare a respectării normelor, Comisia avansează într-un parteneriat strâns cu alte instituții ale UE și, în special, cu statele membre. În primul trimestru al anului 2022, Comisia, sprijinită de președinția franceză, a lansat o discuție mai amplă²⁵ cu privire la modalitățile de consolidare a cooperării în materie de punere în aplicare și de asigurare a respectării normelor cu **statele membre și cu părțile interesate** (întreprinderi, organizații de promovare a comerțului, parteneri sociali, grupuri ale societății civile, organizații neguvernamentale) atât prin intermediul Bruxelles-ului, cât și pe teren, în statele membre și în țările terțe, unde există peste 200 de angajați ai DG TRADE care gestionează aspecte comerciale în 58 de delegații ale UE pe tot parcursul anului. De asemenea, Comisia a prezentat periodic rapoarte Comisiei pentru comerț internațional (INTA) din cadrul PE pentru a-i informa pe deputații din Parlamentul European cu privire la cele mai importante aspecte legate de punerea în aplicare și de asigurarea respectării normelor și a primit feedback din partea acestora. În cele din urmă, Comisia a colaborat, de asemenea, cu Comitetul Economic și Social European, în special având în vedere rolul acestuia din urmă în sprijinirea grupurilor consultative interne (GCI) ale UE înființate în temeiul a 11 acorduri comerciale ale UE.

²⁵ <https://circabc.europa.eu/ui/group/7fc51410-46a1-4871-8979-20cce8df0896/library/7103f3c9-2dc5-4bc5-be52-210c133802ca/details?download=true>

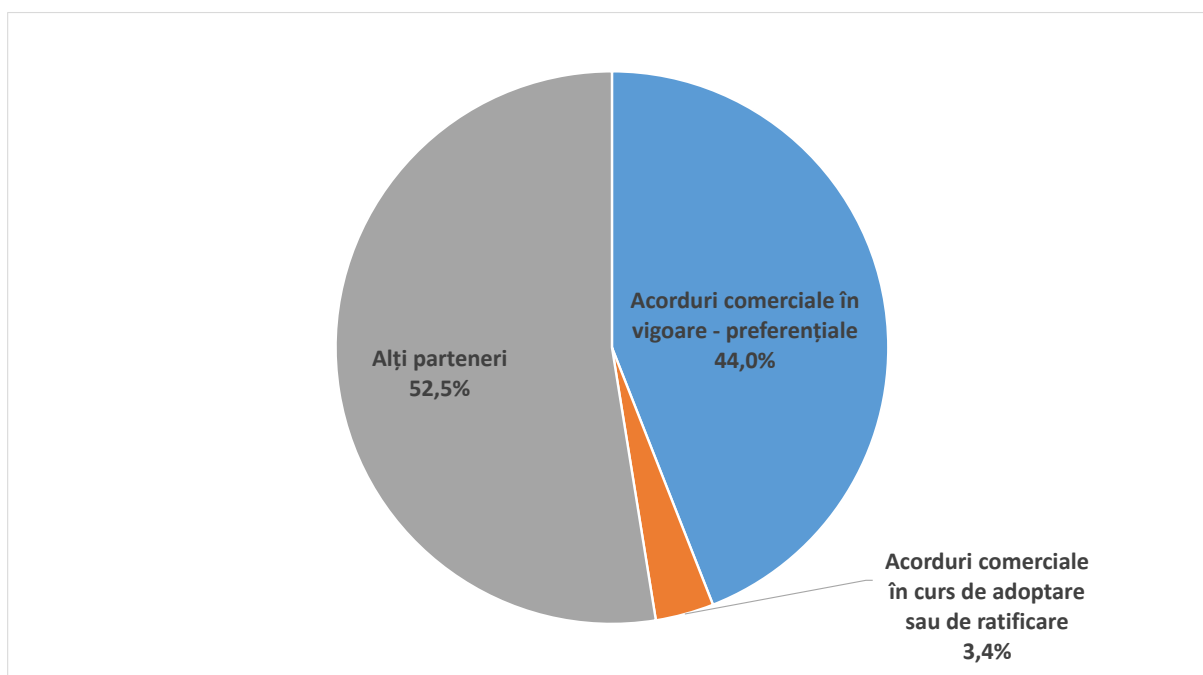
II. Valorificarea deplină a oportunităților oferite de acordurile comerciale ale UE

II.1 Comerțul cu parteneri preferențiali – principalele evoluții din 2021

În 2021, 44 % din comerțul UE a avut loc în cadrul unor acorduri comerciale preferențiale...

Schimburile comerciale ale UE cu cei 74²⁶ de parteneri preferențiali ai săi s-au ridicat la 1 891 de miliarde EUR în 2021, reprezentând 44 % din comerțul său exterior (adică excluzând comerțul dintre statele membre)²⁷. În 2021, exporturile UE către partenerii preferențiali au atins 1 049 de miliarde EUR, iar importurile UE din același grup de țări s-au ridicat la 841 de miliarde EUR. Dacă s-ar adăuga comerțul cu partenerii cu care UE a încheiat negocierile privind acordurile, care sunt în curs de adoptare sau de ratificare (3,4 %)²⁸, ponderea comerțului preferențial al UE în comerțul său exterior total ar crește la 47,4 %.

Figura 1: Comerțul exterior al UE (2021)

Sursă: Eurostat, Comext (extracție realizată în martie 2022).

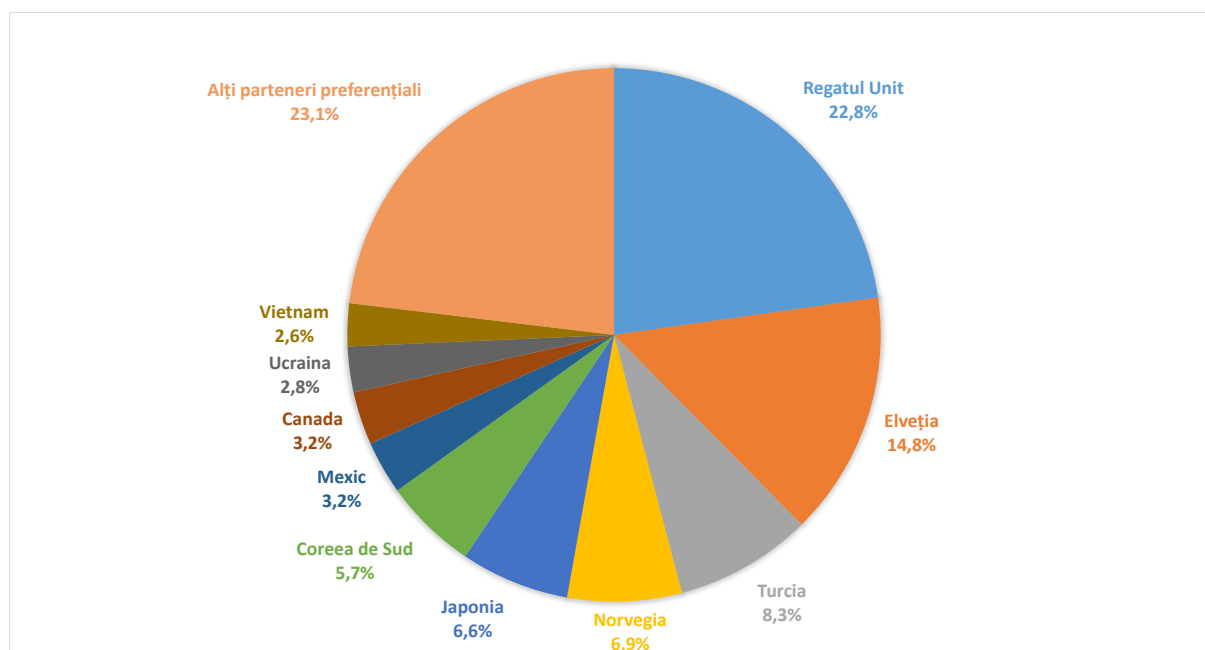
²⁶ Acești parteneri sunt cei 67 menționați în Raportul anual pe 2021, plus Regatul Unit, Vietnam, Andorra, Insulele Feroe, Islanda, Liechtenstein și San Marino.

²⁷ Procentul de 44 % (secțiunea albastră din grafic) include, de asemenea, Mexicul și Chile, cu care UE aplică acordurile comerciale existente, în așteptarea ratificării acordurilor modernizate.

²⁸ Pe lângă Noua Zeelandă și partenerii Mercosur (Argentina, Brazilia, Paraguay și Uruguay), aceștia sunt: Benin, Burkina Faso, Burundi, Cabo Verde, Gambia, Guineea, Guineea-Bissau, Haiti, Kenya, Liberia, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria, Rwanda, Senegal, Sierra Leone, Tanzania, Togo și Uganda (situație din iulie 2022); a se vedea, de asemenea: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/negotiations-and-agreements_en

După cum se arată în figura 2 de mai jos, **Regatul Unit este în prezent cel mai mare partener preferențial al UE**, reprezentând 22,8 % din schimburile comerciale ale UE cu cei 74 de parteneri preferențiali, urmat de Elveția (14,8 %), Turcia (8,3 %), Norvegia (6,9 %) și Japonia (6,6 %). Împreună, acești cinci parteneri au reprezentat aproape 60 % din schimburile comerciale preferențiale ale UE în 2021. Regatul Unit se situează pe locul al treilea printre cei mai mari parteneri comerciali ai UE în ansamblu, după China și SUA, în timp ce Elveția ocupă locul patru. Turcia, Norvegia, Japonia și Coreea de Sud ocupă locurile de la al șaselea până la al nouălea, după Rusia și înaintea Indiei.

Figura 2: Comerțul cu mărfuri al UE, pe parteneri preferențiali (2021)

Sursă: Eurostat, Comext (extracție realizată în martie 2022).

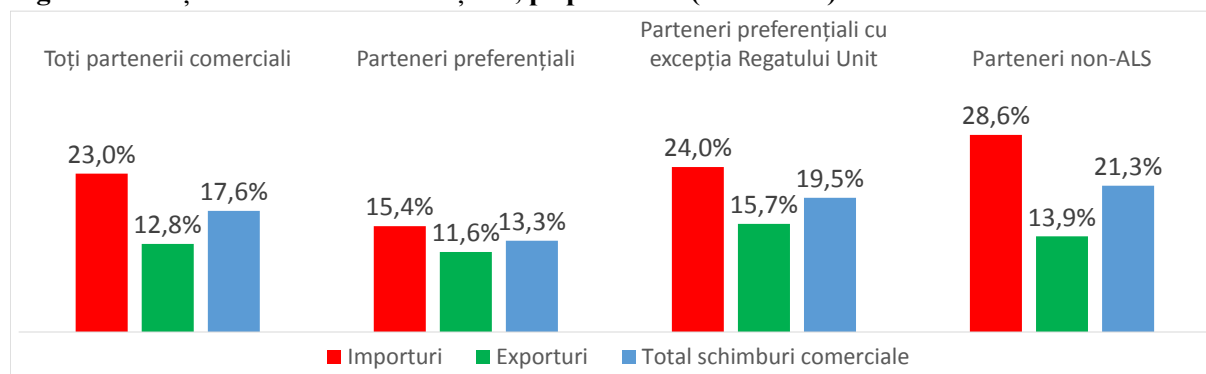
Comerțul cu mărfuri al UE cu parteneri preferențiali (cu excepția Regatului Unit) a crescut din nou mai puternic decât comerțul internațional al UE în ansamblu.....

La fel ca în perioada 2019-2020, schimburile comerciale dintre UE și partenerii preferențiali au crescut mai puternic (și anume cu 19,5 %) în perioada 2020-2021 decât comerțul global dintre UE și toți partenerii comerciali (17,6 %) în aceeași perioadă de timp.

... în timp ce creșterea a fost mai scăzută, incluzând Regatul Unit

După cum se arată în figura 3, schimburile comerciale dintre UE și partenerii săi preferențiali, plus Regatul Unit, au crescut cu 13,3 %, și anume într-un ritm mai scăzut decât schimburile comerciale dintre UE și toate țările terțe (care au crescut cu 17,6 %) și schimburile comerciale dintre UE și partenerii din afara ALS (care au crescut cu 21,3 %) în aceeași perioadă.

Figura 3: Creșterea anuală a comerțului, pe parteneri (2020-2021) – mărfuri

Sursă: Eurostat, Comext (extracție realizată în martie 2022).

La fel ca în cazul tuturor mărfurilor, **comerțul agroalimentar** al UE cu cei 74 de parteneri preferențiali a crescut cu 4,7 % în 2021, deci mai modest decât comerțul agroalimentar dintre UE și toți partenerii comerciali (care a crescut cu 7,2 %), deși exporturile UE au crescut ceva mai intens (și anume cu 8,2 %) decât exporturile de produse agroalimentare ale UE către toți partenerii comerciali, care au crescut cu 7,3 %. Această tendință a fost determinată în principal de importurile UE din Regatul Unit, care au suferit o scădere bruscă în 2021 (cu 24,5 %) și au fost mai afectate decât importurile de produse neagricole, care au scăzut cu 12 % în aceeași perioadă. Printre posibilele motive s-au numărat introducerea controalelor sanitare și fitosanitare (*sanitary and phytosanitary* – SPS) aplicate de UE, dar și dificultățile cu care se confruntă operatorii din Regatul Unit în ceea ce privește trecerea de la regimul pieței unice la regimul comercial al unei țări terțe pentru o mare parte a exporturilor lor.

În același timp, excedentul UE din comerțul cu partenerii preferențiali a crescut în 2021

Pe de altă parte, includerea Regatului Unit printre partenerii preferențiali ai UE a condus, de asemenea, la o creștere a excedentului UE din comerțul cu partenerii preferențiali în ceea ce privește mărfurile, care a crescut de la 124 de miliarde EUR în 2020 la 208 miliarde EUR în 2021, deși la un nivel de comercializare mult mai redus din cauza pandemiei de COVID-19. Aproximativ 20 % din excedentul UE din comerțul cu partenerii preferențiali poate fi atribuit sectorului agroalimentar.

În 2021, Comisia a monitorizat din nou, astfel cum se prevede în regulamentele aferente, importurile în UE de anumite produse industriale și agroalimentare...

Obligații specifice de monitorizare a comerțului cu mărfuri cu Coreea și cu partenerii din America Latină

Astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 511/2011²⁹, Comisia a monitorizat piesele și componentele electronice auto esențiale importate de Coreea de Sud de la cei mai importanți furnizori (din afara UE). În 2021, importurile Coreei de piese și motoare de combustie (benzină și motorină) au crescut în comparație cu 2020 (+ 8 %), la fel ca și importurile de piese de bază pentru automobile (+ 11 %). Pe baza acestor statistici comerciale, nu este posibil să se stabilească o legătură între ajustarea pentru rambursarea taxelor și creșterea importurilor UE de autovehicule din Coreea de Sud.

*Importurile în UE de **banane proaspete din Columbia, Ecuador și Peru, precum și din America Centrală** au fost, de asemenea, monitorizate de Comisie, astfel cum se prevede în Regulamentele (UE) nr. 19/2013³⁰ și nr. 20/2013³¹. Evoluția importurilor în 2021 s-a menținut în cadrul tendințelor medii anuale observate în trecut. Comisia va continua să analizeze cu regularitate starea pieței și a producătorilor de banane din Uniune și să examineze situația, dacă este necesar, împreună cu statele membre și cu părțile interesate.*

Comerțul cu servicii a scăzut, dar UE a continuat să prezinte un excedent în domeniul serviciilor

Cele mai recente cifre disponibile pentru comerțul cu servicii sunt cele din 2020³², extrase din statisticile Eurostat privind balanța de plăți. Comerțul cu servicii cu cei 73³³ de parteneri preferențiali a scăzut cu 16,7 % în 2020 comparativ cu 2019, cu puțin mai mult decât scăderea comerțului total cu servicii în afara UE (14,6 %).

²⁹ Regulamentul (UE) nr. 511/2011 (JO L 145, 31.5.2011, p. 19); <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/ALL/?uri=CELEX:32011R0511>

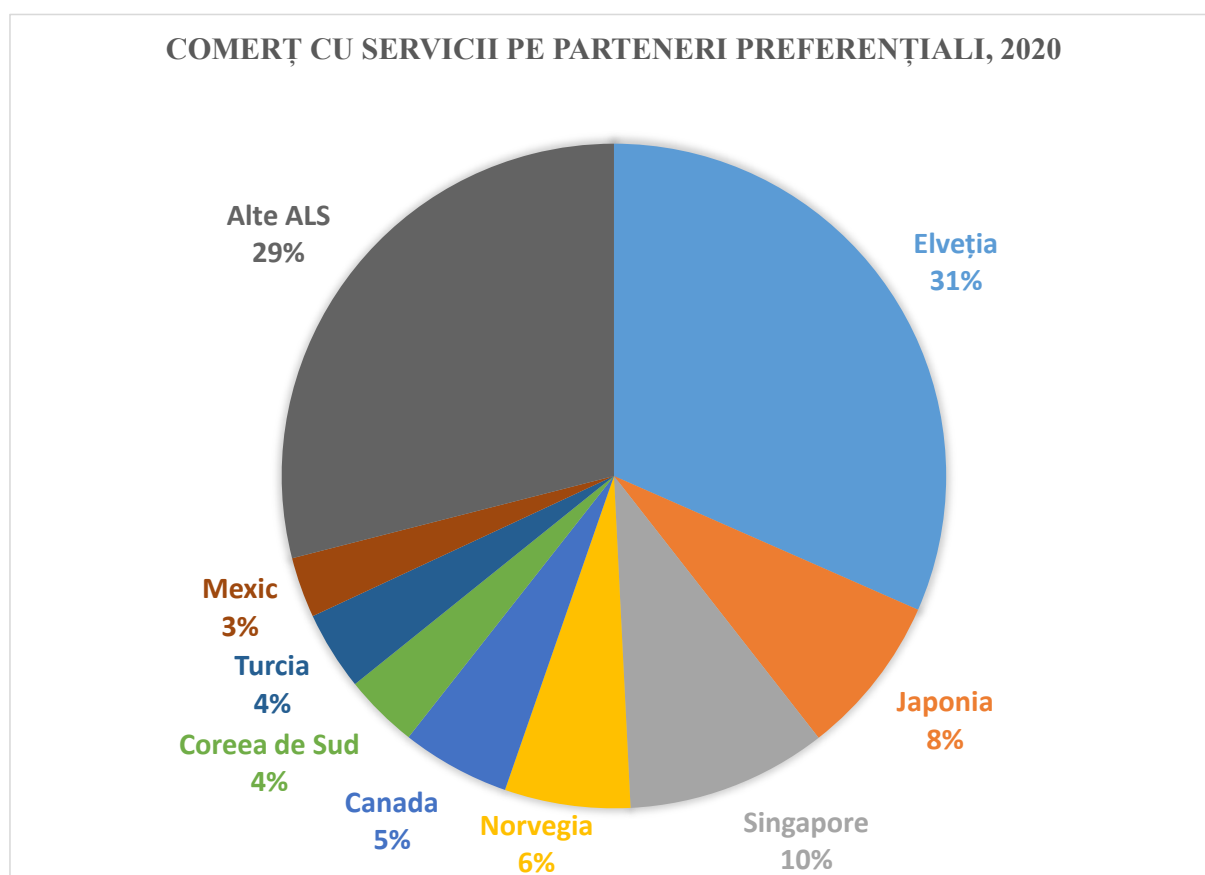
³⁰ Regulamentul (UE) nr. 19/2013 (JO L 17, 19.1.2013, p. 1); <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32013R0019>

³¹ Regulamentul (UE) nr. 20/2013 (JO L 17, 19.1.2013, p. 13); <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32013R0020>

³² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_trade_in_services

³³ Fără a include Regatul Unit, care nu era țară terță parteneră comercială preferențială în 2020.

Figura 4: Comerțul cu servicii al UE, pe parteneri preferențiali (2020)

Comerțul cu servicii al UE cu partenerii preferențiali a înregistrat un **excedent comercial** în valoare de 91 de miliarde EUR în 2020, în scădere de la 106 miliarde EUR în 2019, dar încă de aproape trei ori mai mare decât excedentul UE cu toți partenerii comerciali (și anume 33 de miliarde EUR în 2020, în scădere de la 50 de miliarde EUR în 2019).

Acordul plurilateral privind reglementarea internă în domeniul serviciilor

UE s-a aflat în prima linie a negocierilor privind un acord de referință pentru reducerea birocrăției în domeniul serviciilor. În decembrie 2021, un grup de 67 de membri ai OMC, inclusiv UE, au încheiat cu succes negocierile **inițiativei comune privind reglementarea internă în domeniul serviciilor**³⁴. Rezultatul negociat va simplifica reglementările inutile de complicate și va diminua obstacolele procedurale cu care se confruntă prestatorii de servicii. Potrivit OCDE, punerea în aplicare a acestui rezultat va contribui la reducerea costurilor comerțului mondial cu servicii cu peste 150 de miliarde USD în fiecare an.

Se preconizează că membrii participanți vor începe procesul de includere a rezultatului negociat în programele lor până la sfârșitul anului 2022. După intrarea în vigoare a calendarelor revizuite, angajamentele privind reglementarea internă se vor aplica *erga omnes*.

³⁴https://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/jsdomreg_e.htm#:~:text=On%202%20December%202021%2C%2067,do%20business%20in%20foreign%20markets.

II.2 Intensificarea punerii în aplicare a acordurilor comerciale ale UE în Asia, America, în țările vizate de politica de vecinătate și în țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific

Subsecțiunea II.2 oferă o imagine de ansamblu a trei grupuri principale de activități de punere în aplicare pe care le desfășoară Comisia pentru a se asigura că acordurile comerciale ale UE dau rezultate, ilustrate prin exemple din cele patru regiuni geografice (a se vedea punctele A-C), o prezentare generală a activităților de îmbunătățire a punerii în aplicare a dispozițiilor privind comerțul și dezvoltarea durabilă în acordurile comerciale ale UE (punctul D), precum și informații privind evaluarea ex-post a ALS al UE cu Columbia, Ecuador și Peru (punctul D), realizată de Comisie.

A. Comunicarea cu privire la acordurile comerciale și sprijinirea întreprinderilor în ceea ce privește utilizarea acestora

Este important ca întreprinderile să fie ajutate să pătrundă pe piețe noi atunci când au în vedere internaționalizarea și ar putea dori să utilizeze ALS ale UE

Înainte de intrarea în vigoare, dar și în primii doi ani de la intrarea în vigoare a unui nou acord comercial, părțile interesate trebuie să se familiarizeze cu noul regim comercial³⁵. În 2021, acest lucru a însemnat provocări în special pentru întreprinderile din UE care desfășoară activități comerciale cu Regatul Unit, care au trebuit să se obișnuiască cu noile relații comerciale în temeiul Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit. Comunicarea bine orientată și promptă s-a dovedit a fi esențială:

- Pentru a facilita aplicarea **Acordului comercial și de cooperare UE-Regatul Unit** începând cu 1 ianuarie 2021, Comisia a depus toate eforturile pentru a sprijini statele membre și întreprinderile din UE să exploreze noul mediu prin:
 - publicarea pe site-ul său³⁶ a unor informații detaliate și prompte cu privire la dispozițiile aplicabile privind formalitățile de import pentru introducerea mărfurilor UE în Regatul Unit;
 - furnizarea de **orientări detaliate** privind tratamentul preferențial, regulile de origine și procedurile vamale;
 - colaborarea cu Regatul Unit pentru a oferi clarificări operatorilor, dacă este necesar.

³⁵ A se vedea, de asemenea, studiul „Time to Preference”, realizat de L. Nilsson (DG TRADE/echipa economistului-șef), care clarifică impactul timpului asupra utilizării preferințelor, utilizând exemplul CETA și ALS al UE cu Coreea de Sud, sugerând importanța primelor 21 de luni pentru ca întreprinderile să cunoască și să utilizeze beneficiile; <https://circabc.europa.eu/ui/group/50a0487d-086a-4a75-a1ff-92bdd2ec2c4b/library/56ade566-d915-493a-acd2-b31b9dc397cc/details>

³⁶ https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/international-affairs/third-countries/united-kingdom/new-import-formalities-bring-goods-eu-uk-1-january-2022_en

La un nivel mai general, Comisia – inclusiv prin intermediul proiectelor finanțate de UE – ajută întreprinderile să profite de oportunități și să obțină avantajul primului venit încă de la începutul derulării fiecărui acord:

- De exemplu, în 2021 a fost lansat un **proiect al UE de îmbunătățire a capacității întreprinderilor din UE (în special a IMM-urilor) de a-și intensifica schimburile comerciale și investițiile** în Vietnam prin furnizarea de informații practice cu privire la modul de valorificare la maximum a ALS UE-Vietnam. Ghidul online³⁷ pentru IMM-urile din UE privind comerțul și investițiile din Vietnam a fost lansat în martie 2022.

Cu toate acestea, chiar și în cadrul acordurilor, care există de ceva vreme, există încă un **potențial** neexploatat în alte domenii decât comerțul cu mărfuri. Proiectele finanțate de UE au scopul de a ajuta întreprinderile să îl valorifice astfel:

- De exemplu, în 2021, Comisia a pus în aplicare un **proiect al Instrumentului de parteneriat referitor la colectarea datelor privind achizițiile publice din Chile**, pentru a obține o mai bună înțelegere a pieței achizițiilor publice din Chile, de exemplu prin măsurarea dimensiunii acesteia, prin descrierea caracteristicilor sale și a barierelor la intrare. Studiul arată, printre altele, că doar 11 dintre cele 27 de state membre au participat până în prezent la piața de achiziții publice din Chile, în principal la nivel central, în timp ce gradul de penetrare a întreprinderilor din UE în sectorul municipal este foarte scăzut. În special, cheltuielile cu infrastructura par să fie o piață cu potențial suplimentar pentru întreprinderile din UE. Lecțiile învățate în cadrul proiectului vor contribui la concentrarea eforturilor de îmbunătățire a participării întreprinderilor europene pe această piață.
- Cu ajutorul unui **proiect al Instrumentului de parteneriat privind ratele de utilizare a preferințelor tarifare (RUP)**, încheiat în august 2021, Comisia a evaluat utilizarea preferințelor pentru exporturile UE în temeiul acordului comercial cu America Centrală, identificând domeniile în care se pot aduce îmbunătățiri și consolidând punerea în aplicare și asigurarea respectării acordurilor comerciale.

În plus, UE se angajează în proiecte de cooperare tehnică pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor pentru comerț și investiții în cadrul acordurilor comerciale respective

- De exemplu, în 2021, UE și Mexicul au utilizat proiectul **IP Key Latin America**³⁸ ca instrument de asigurare a unei protecții eficace a drepturilor de proprietate

³⁷ <https://www.eu-vietnam-fta-sme-guide.eu/>

³⁸ [Latin America | IPKEY](#)

intelectuală, prezentând o serie de activități în domeniul proprietății intelectuale (de exemplu, simpozionul pentru judecători, formare în domeniul examinării brevetelor etc.). În 2021, IP Key Latin America și „Instituto Mexicano de la Propiedad Industrial” (IMPI) au prezentat un studiu privind contribuția economică a proprietății intelectuale în Mexic³⁹.

- Un **program de sprijin** finanțat de UE în valoare de 10 milioane EUR, care este operațional din noiembrie 2021, sprijină **punerea în aplicare a Acordului de parteneriat economic UE-SADC** în Africa de Sud, pentru a consolida oportunitățile comerciale și de afaceri ale Africii de Sud prin promovarea punerii în aplicare depline a APE UE-SADC, promovând totodată integrarea regională, cu un accent special pe produsele agricole. Programul se axează în special pe: (i) rezolvarea problemelor legate de infrastructura de calitate și de capacitatea tehnică în lanțurile valorice agricole, care frânează exporturile către UE și (ii) intensificarea răspunsului la oportunitățile oferite de APE din partea exportatorilor emergenți de produse agricole și a celor de produse cu indicații geografice (IG) recunoscute.

B. Monitorizarea angajamentelor asumate în cadrul acordurilor comerciale ale UE

Monitorizarea activităților din teren ajută Comisia să fie pregătită să își direcționeze mai bine acțiunile de punere în aplicare...

Comisia, în special prin intermediul personalului său din delegațiile UE, a monitorizat evoluțiile din mai multe țări partenere comerciale pentru a contribui cu informații la activitățile de punere în aplicare, uneori sprijinite de proiecte finanțate de UE:

- De exemplu, în 2021, **Comisia a monitorizat atent punerea în aplicare a angajamentelor Regatului Unit** din întregul acord, acordând o atenție deosebită condițiilor de concurență echitabile și dezvoltării durabile, în special în ceea ce privește normele Regatului Unit privind subvențiile, evoluțiile legate de mediu, inclusiv sectorul chimic, sistemul Regatului Unit de comercializare a certificatelor de emisii, precum și zonele economice libere.
- De asemenea, Comisia a monitorizat atent **subvențiile pentru sprijinirea energiei din surse regenerabile** în cadrul schemei „Contracte pentru diferență” a Regatului Unit, ca posibil model pentru alte sisteme de subvenții din Regatul Unit⁴⁰. În acest context, aceste preocupări au condus la inițierea unei proceduri de soluționare a litigiilor în cadrul OMC la începutul anului 2022, axându-se pe includerea aparentă a unor factori precum „procentul conținutului din Regatul Unit” în criteriile de evaluare pentru selectarea furnizorilor (a se vedea, de asemenea, secțiunea V.I).

³⁹ [IP-Key-LA_Impact-Study-Mexico-2020_Report.pdf \(ipkey.eu\)](https://www.ipkey.eu/impact-study-mexico-2020-report.pdf)

⁴⁰ <https://www.gov.uk/government/publications/contracts-for-difference/contract-for-difference>

Monitorizarea atentă a punerii în aplicare a dispozițiilor privind comerțul și dezvoltarea durabilă din acordurile comerciale ale UE este esențială...

Comisia acordă o atenție deosebită respectării de către partenerii comerciali a angajamentelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă (CDD) în acordurile comerciale ale UE. Această monitorizare este continuată prin activitatea comitetelor pentru CDD, asistate de structurile create pentru implicarea societății civile.

În 2021 și în primul trimestru al anului 2022, **toate reuniunile comitetelor pentru CDD** – cu excepția Republicii Singapore și a Republicii Moldova⁴¹ – **s-au desfășurat astfel cum s-a prevăzut**, deși, în cea mai mare parte, în format virtual, din cauza pandemiei de COVID-19. Acestea au inclus primele reuniuni ale comitetelor nou-înființate **UE-Vietnam și UE-Regatul Unit pentru CDD**.

Aceste reuniuni au abordat aspecte precum munca forțată, libertatea de asociere, dialogul social, discriminarea la locul de muncă și alte restricții legate de principiile fundamentale ale muncii, precum și ratificarea și punerea în aplicare efectivă a convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (OIM), inclusiv în ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă. Pandemia de COVID-19 a avut un impact profund asupra pieței forței de muncă, intensificând sărăcia, precum și inegalitățile de gen, economice și sociale, reafirmând necesitatea punerii în aplicare eficace a angajamentelor privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă.

În cadrul comitetelor pentru CDD, UE și partenerii săi comerciali au monitorizat, de asemenea, punerea în aplicare a acordurilor multilaterale de mediu (AMM) și au purtat discuții privind modalitățile de abordare în comun a provocărilor de mediu, în special în ceea ce privește schimbările climatice, economia circulară și utilizarea eficientă a resurselor (de exemplu, materialele plastice, deșeurile și reziduurile), făcând schimb de opinii cu privire la planurile naționale de acțiune privind clima și biodiversitatea. Partea UE a utilizat aceste oportunități pentru a actualiza politicile Pactului verde european (cum ar fi mecanismul de ajustare la frontieră în funcție de carbon, Planul de acțiune privind economia circulară și Strategia UE pentru păduri, inclusiv inițiativa privind despădurirea) și a pledat pentru astfel de politici în rândul partenerilor săi comerciali cei mai apropiați, adesea cu sprijinul inițiativelor de cooperare convenite de comun acord. Aspectele legate de schimbările climatice și contribuțiile stabilite la nivel național (CSN) la Acordul de la Paris au fost abordate în detaliu în special în cadrul Comitetului pentru CDD cu Vietnamul în noiembrie 2021 și cu Japonia în ianuarie 2022, printre altele.

C. Utilizarea cadrului instituțional prevăzut în acordurile comerciale ale UE pentru abordarea accesului pe piață, rezolvarea problemelor și continuarea cooperării

⁴¹ În 2022, comitetele pentru CDD cu Georgia, Moldova și Ucraina au fost amânate temporar din cauza crizei din Ucraina.

Comitetele și grupurile de lucru instituite prin acordurile comerciale ale UE constituie principalul motor pentru punerea în aplicare a angajamentelor și pentru transformarea contractelor scrise în avantaje practice pentru părțile interesate de ambele părți. Comitetele se reunesc de obicei o dată pe an și sunt coprezidate de reprezentanți ai părților. Comitetul mixt pentru comerț se reunește adesea la nivel ministerial/de comisar și este pregătit de subcomitete conduse de înalți funcționari sau la nivel tehnic, după caz. Informațiile privind ordinele de zi și rapoartele ulterioare reuniunilor sunt publicate pe site-ul Comisiei⁴².

Activitatea comitetelor și a grupurilor de lucru este multidimensională, fiind utilizate în mod proactiv pentru a spori accesul pe piață, a da curs angajamentelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă sau a asigura condițiile de concurență echitabile, pentru a evita sau a elimina barierele în calea comerțului sau pentru a consolida cooperarea, acestea oferind totodată o platformă de dialog cu părțile interesate și cu societatea civilă. Mai jos sunt prezentate câteva exemple.

Cadrul instituțional a contribuit la deblocarea în continuare a potențialului ALS în domeniul serviciilor și al DPI

- În februarie 2021, Japonia și UE, în cadrul reuniunii Comitetului mixt pentru comerț, au decis **să adauge 28 de indicații geografice suplimentare din UE și 28 de indicații geografice din Japonia** pe lista indicațiilor geografice protejate în temeiul acordului. Aceasta a fost a doua astfel de extindere a listei indicațiilor geografice, iar UE și Japonia lucrează în prezent la o a treia.
- În martie 2022, Canada și UE, conlucrând în cadrul Comitetului pentru servicii în cadrul CETA, au încheiat cu succes negocierile privind un **acord de recunoaștere reciprocă a calificărilor profesionale ale arhitecților**, acesta devenind astfel primul acord privind calificările profesionale semnat vreodată de UE cu o țară terță. Odată intrat în vigoare, arhitecții din UE și Canada care îndeplinesc criteriile stabilite în acord vor putea obține recunoașterea calificărilor lor și, astfel, își vor putea furniza mai ușor serviciile pe teritoriul celeilalte părți.

Contactele periodice cu țările partenere care au loc între reuniunile comitetelor au consolidat încrederea între părți, contribuind la prevenirea obstacolelor

Comitetele ALS sunt, de asemenea, un forum în care părțile se țin reciproc la curent cu privire la abordările și inițiativele lor legislative și de reglementare viitoare, permițând părților să semnaleze eventualele bariere înainte ca acestea să devină legi; în plus, existența lor consolidează, de asemenea, încrederea reciprocă, permițând găsirea unor soluții practice în

⁴² https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/transparency-eu-trade-negotiations_en

afara reuniunilor anuale periodice. Cooperarea dintre Comisie, delegațiile UE, ambasadetele statelor membre și părțile interesate din mediul de afaceri din țările partenere s-a dovedit esențială în acest context:

- În martie 2022, prin cooperarea dintre delegația UE și statele membre, au putut fi **evitate măsurile de salvagardare** planificate de Maroc pentru importurile de **sârmă laminată** și de bare de armătură, precum și pentru **tablele din oțel laminate la rece și tablele placate sau acoperite**.
- În 2021, eforturile coordonate ale UE și ale statelor membre, precum și cooperarea autorităților egiptene au permis **evitarea reintroducerii planificate a taxelor vamale egiptene pentru autovehiculele** importate din UE.

Schimbările din cadrul comitetelor și organismelor ALS reprezintă, de asemenea, un mijloc de a solicita clarificări și de a **spori transparența** și de a contribui la procesele de consultare publică:

- De exemplu, în 2021, UE a contribuit la consultarea publică a **Vietnamului** cu privire la modificările în curs ale legislației privind produsele farmaceutice, după ce și-a exprimat îngrijorarea la nivel tehnic și politic cu privire la normele greoaie care creează discriminări între autoritățile de reglementare ale statelor membre.
- În urma contactelor la nivel politic și a discuțiilor din cadrul Comitetului pentru comerțul cu mărfuri din cadrul ALS UE-Coreea, **Coreea** a informat că părțile interesate europene vor avea din nou ocazia de a-și exprima opiniile cu privire la noile norme referitoare la cerințele privind conținutul local pentru piața energiei eoliene offshore, publicate în decembrie 2021.

Cadrul instituțional al acordurilor comerciale ale UE a contribuit din nou la eliminarea barierelor existente în țările partenere

Eliminarea barierelor existente este adesea dificilă, inclusiv din punct de vedere politic, deoarece acest lucru înseamnă că guvernul sau legiuitorii trebuie să anuleze acțiuni pe care le-au aprobat anterior. În plus, chiar și după abrogarea acestora, legislația restrictivă poate continua să influențeze practicile autorităților locale. Pentru a face față acestor provocări, intervențiile coordonate ale Comisiei, delegațiilor UE, statelor membre și părților interesate tind să aibă cele mai mari șanse de succes:

- De exemplu, în 2021, **Canada** a înregistrat progrese în ceea ce privește eliminarea anumitor măsuri discriminatorii pentru vinuri și băuturi spirtoase menținute la nivel federal și provincial. În plus, după mai mulți ani de negocieri, Canada a acceptat un certificat armonizat la nivelul UE pentru carnea de pasăre, facilitând în continuare comerțul pentru exportatorii din statele membre autorizate.

- **Turcia** a încetat să mai solicite dovezi de origine pentru produsele originare din afara UE și, în urma intervențiilor Comisiei din 2021, autoritățile turce au emis clarificări suplimentare pentru importatorii turci. De atunci, numărul certificatelor de origine solicitate a scăzut treptat, inclusiv pentru produsele originare din UE. În același timp, punerea în aplicare nediscriminatorie a Protocolului adițional la Acordul de instituire a unei asocieri față de toate statele membre, incluzând Republica Cipru, rămâne o cerere esențială din partea UE.
- În urma unei cereri din partea Comisiei, **Vietnamul** a aprobat o listă de 35 de unități preînregistrate interesate să exporte produse de origine animală și/sau produse pescărești către Vietnam. Aceste unități pot demara acum exporturile de produse pescărești/de origine animală în Vietnam fără nicio inspecție sau verificare a documentelor.

Comitetele și grupurile de lucru pentru ALS au sprijinit, de asemenea, cooperarea bilaterală între părți cu privire la aspecte legate de comerț, adesea legate de reglementări...

Cooperarea în contextul ALS ale UE este parte integrantă din activitatea multor comitete și a produs din nou rezultate în 2021, după cum arată următoarele exemple:

- UE și **Japonia** fac periodic schimb de informații și discută chestiunile nesoluționate referitoare la reglementările privind **dispozitivele medicale**, printre alte sectoare. În 2021, în urma discuțiilor bilaterale și a cooperării cu industria, în Japonia au fost puse în aplicare îmbunătățiri în materie de reglementare în ceea ce privește instrucțiunile electronice de utilizare a dispozitivelor medicale și colaborarea cu producătorii pentru a scurta, acolo unde este posibil, întârzierile în ceea ce privește aprobările de comercializare.
- UE și **Canada** cooperează în materie de reglementare prin intermediul Forumului CETA de cooperare în materie de reglementare (FCR). Sistemul RAPEX al UE și sistemul RADAR al Canadei, dedicate siguranței consumatorilor, și-au continuat schimbul de informații și au organizat cursuri de formare pentru utilizatorii sistemelor ambelor părți în vederea îmbunătățirii accesului la date și a alertelor specifice. În plus, în iulie 2021, UE și Canada au adoptat o **declarație comună**⁴³ **privind bunăstarea animalelor** și au discutat diverse subiecte, inclusiv protecția animalelor în timpul transportului maritim și opțiunile potențiale pentru etichetarea în materie de bunăstare a animalelor.
- În 2021, serviciile Comisiei și autoritățile coreene au făcut progrese cu privire la cooperarea tehnică privind **certificarea electronică și armonizarea certificatelor de**

⁴³ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/august/tradoc_159774.pdf

sănătate, pentru a facilita în continuare comerțul cu diverse produse agroalimentare prelucrate.

... în timp ce comitetele pentru comerț și dezvoltare durabilă au deschis calea către o cooperare suplimentară în ceea ce privește aspectele legate de sustenabilitate, inclusiv în cadrul forurilor multilaterale

- În cadrul reuniunii din ianuarie 2022 a Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă, UE și **Japonia** au discutat despre cooperarea lor în cadrul forurilor multilaterale, inclusiv în Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (în ceea ce privește inițiativele privind metanul și despădurirea), arătându-și deschiderea de a coopera în vederea realizării de noi progrese în direcția COP27.
- În cadrul reuniunii din februarie 2022 a Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă instituit în temeiul CETA, UE și **Canada** au discutat despre cooperarea privind aspectele legate de comerț și de muncă într-o serie de domenii de politică, inclusiv despre combaterea muncii *forțate* și a *muncii copiilor în cadrul lanțurilor de aprovizionare globale*. Ambele părți și-au subliniat sprijinul pentru OIM și cooperarea strânsă cu aceasta.

Acordurile de parteneriat economic cu partenerii UE din Africa, zona Caraibilor și Pacific au continuat să ofere stimulente pentru reformă, sprijinite de cooperarea pentru dezvoltare.....

Acordurile de parteneriat economic (APE) cu țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific au o puternică dimensiune de dezvoltare și oferă stimulente pentru reforme pe care cooperarea pentru dezvoltare să se poată baza în continuare. Reușita punerii lor în aplicare depinde de soluționarea constrângerilor interne existente în calea comerțului în aceste țări prin intermediul ajutorului pentru comerț⁴⁴. Raportul intermediar privind ajutorul pentru comerț al UE pe 2021⁴⁵ arată că UE, împreună cu statele sale membre, a fost cel mai mare furnizor de ajutor pentru comerț din lume, cu 38 % din ajutorul pentru comerț la nivel mondial în 2019, reprezentând 17,9 miliarde EUR, și că 96 % din ajutorul UE pentru comerț în același an a fost acordat țărilor care au acces preferențial la piața UE. Raportul conține, de asemenea, informații suplimentare privind ajutorul pentru comerț acordat de Comisie și de statele membre, de exemplu, pentru sprijinirea adoptării de către IMM-uri a oportunităților oferite de acordurile comerciale și îmbunătățirea aspectelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă.

⁴⁴ În documentul de lucru al serviciilor Comisiei, care însoțește prezentul raport, sunt prezentate exemple ale modului în care delegațiile UE acționează pentru a înlătura barierele în calea comerțului prin intermediul ajutorului pentru comerț.

⁴⁵ <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/57b9a87f-3865-11ec-8daf-01aa75ed71a1>

Site-ul dedicat ajutorului pentru comerț al UE conține o cartografiere interactivă⁴⁶ a țărilor beneficiare, cu exemple de proiecte de ajutor pentru comerț specifice contextului.

..... și au continuat să găzduiască discuții fructuoase cu privire la aspecte legate de sustenabilitate

În 2021, părțile și-au continuat **dialogul privind sustenabilitatea lanțului valoric al cacauei** cu Ghana și Côte d'Ivoire, în timp ce Camerunul este observator.

- În 2021, au avut loc opt mese rotunde tematice – intitulate „CocoaTalks” –, în cadrul cărora s-au analizat diferite aspecte ale sustenabilității în lanțul valoric al cacauei, cum ar fi venitul de subzistență, standardele, transparența și trasabilitatea legate de munca copiilor și de despăduriri, obligația de diligență, agrosilvicultura, asistența pentru dezvoltare și finanțare și perspectiva consumatorilor.
- Seria din 2021 a convorbirilor privind cacaoa („CocoaTalks”) a fost încheiată cu o sinteză tehnică în decembrie 2021, care a trecut în revistă reuniunile tematice și a definit calea de urmat (și anume foaia de parcurs și punctele de acțiune), confirmată în cadrul unui eveniment politic la nivel înalt organizat la 28 iunie 2022.

D. Comerțul și dezvoltarea durabilă în centrul atenției

O nouă comunicare a Comisiei stabilește modul în care UE va spori în continuare contribuția acordurilor comerciale la dezvoltarea durabilă...

Ca urmare a revizuirii planului de acțiune în 15 puncte⁴⁷ și în urma unui proces de consultare de un an, Comisia a publicat în iunie 2022 **comunicarea sa intitulată „Puterea parteneriatelor comerciale: împreună pentru o creștere economică verde și justă”**⁴⁸. De la întreprinderi și sindicate la grupuri de protecție a mediului și a drepturilor omului, partenerii sociali au prezentat numeroase contribuții, reprezentând o gamă largă de interese economice, sociale și de mediu. Comisia s-a angajat, de asemenea, într-un amplu schimb de opinii cu Parlamentul European, statele membre și Comitetul Economic și Social European. Pe baza contribuțiilor și a recomandărilor primite, Comisia a identificat un **set de priorități de politică și elemente-cheie de acțiune** care, luate împreună, pun un accent mai mare pe

⁴⁶ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/sustainable-growth-and-jobs/economic-integration-trade-and-connectivity_ro#mapping-of-eu-aft-activities-in-partner-countries

⁴⁷ A se vedea documentul neoficial al serviciilor Comisiei: „Feedback and way forward on improving the implementation and enforcement of TSD Chapters in EU Free Trade Agreements” (Feedback și calea de urmat pentru îmbunătățirea punerii în aplicare și a asigurării respectării capitolelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă din acordurile de liber schimb ale UE), din 26 februarie 2018.
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/february/tradoc_156618.pdf

Pentru mai multe informații cu privire la revizuirea CDD: https://policy.trade.ec.europa.eu/development-and-sustainability/sustainable-development/sustainable-development-eu-trade-agreements_ro#tsd-review-2021

⁴⁸ <https://circabc.europa.eu/ui/group/8a31feb6-d901-421f-a607-ebbdd7d59ca0/library/8c5821b3-2b18-43a1-b791-2df56b673900/details>

asigurarea punerii în aplicare eficace a dispozițiilor privind comerțul și dezvoltarea durabilă din acordurile comerciale ale UE.

... în special prin consolidarea rolului societății civile...

Ca urmare a revizuirii CDD, Comisia asigură un proces de consultare mai favorabil incluziunii cu societatea civilă pe parcursul tuturor etapelor ciclului de viață al acordurilor comerciale. Comisia **consolidează în continuare rolul GCI**, continuând să furnizeze resurse pentru sprijinul logistic și funcționarea acestora și invitându-i pe reprezentanții GCI al UE să se alăture grupului de experți al statelor membre privind CDD prezidat de Comisie. GCI sunt implicate în prezent mai strâns în pregătirea reuniunilor Comitetului pentru CDD și, în special, în ceea ce privește identificarea și monitorizarea priorităților de punere în aplicare. De asemenea, Comisia promovează și facilitează o mai mare interacțiune între GCI din UE și cele din țările partenere și promovează transparența în ceea ce privește componența GCI. GCI ale UE sunt, de asemenea, consultate cu privire la proiectele UE de asistență tehnică pentru țările sau regiunile partenere pe care le acoperă.

... și axându-se pe o aplicare mai strictă a angajamentelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă, atunci când este necesar.

Noua abordare a Comisiei include un **mecanism consolidat de asigurare a respectării normelor**, care intervine atunci când angajamentul bazat pe cooperare eșuează, iar acțiunea prin intermediul unui proces de arbitraj (grup de experți) este necesară pentru a se asigura că cealaltă parte își respectă angajamentele convenite privind comerțul și dezvoltarea durabilă. UE intenționează să includă proceduri privind CDD pentru **etapa de conformitate**, ceea ce înseamnă perioada în care partea care a pierdut cazul trebuie să pună în aplicare hotărârea. Aceste proceduri prevăd o perioadă în care partea perdantă trebuie să își respecte angajamentele, permițând atât grupului de experți, cât și celeilalte părți să verifice dacă acest lucru se întâmplă. În plus, UE intenționează să ofere posibilitatea de a aplica **sanctiuni comerciale** în cazurile grave de nerespectare a principiilor și drepturilor fundamentale la locul de muncă ale OIM sau în cazurile de comportament care contravine în mod semnificativ obiectului și scopului Acordului de la Paris privind schimbările climatice.

Comisia a îmbunătățit, de asemenea, mecanismul de tratare a plângerilor privind încălcările angajamentelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă

Ca parte a aplicării noii abordări în urma revizuirii CDD, Comisia și-a revizuit **orientările operaționale pentru ghișeul unic**⁴⁹ pentru a răspunde preocupărilor și solicitărilor specifice exprimate de părțile interesate:

⁴⁹ Link către orientările actualizate privind ghișeul unic: <https://circabc.europa.eu/ui/group/7fc51410-46a1-4871-8979-20cce8df0896/library/f00caa15-b3d3-4025-8823-c43ca069ffee/details>

- Mai precis, orientările revizuite **sporesc transparența și previzibilitatea** pentru părțile interesate din domeniul CDD, adăugând clarificări suplimentare cu privire la entitățile care pot depune plângeri. De exemplu, se menționează în mod explicit că GCI pot depune plângeri și că reclamantii din UE pot reprezenta, de asemenea, interesele părților situate în țările partenere comerciale ale UE.
- Orientările operaționale introduc, de asemenea, **îmbunătățiri în modul în care sunt tratate plângerile**, în special în ceea ce privește calendarul evaluării inițiale. De asemenea, Comisia publică informații neconfidențiale cu privire la plângerile privind CDD, pentru a spori gradul de sensibilizare în rândul părților interesate cu privire la restricțiile întâlnite în țările terțe, reflectând abordarea din domeniul accesului pe piață.
- Orientările operaționale revizuite introduc **termene** pe care Comisia le va urma ca regulă generală pentru tratarea plângerilor privind comerțul și dezvoltarea durabilă: 10 zile lucrătoare pentru confirmarea primirii plângerii; 20 de zile lucrătoare pentru prima acțiune subsecventă împreună cu reclamantul și 120 de zile lucrătoare pentru finalizarea evaluării preliminare a plângerii.

Pe parcursul perioadei de raportare, Comisia a monitorizat, de asemenea, respectarea de către Coreea a hotărârii grupului special în litigiul bilateral privind drepturile lucrătorilor.....

Comisia a continuat să monitorizeze punerea în aplicare a hotărârii pronunțate de grupul de experți privind CDD la 20 ianuarie 2021:

- În ceea ce privește ratificarea convențiilor fundamentale ale OIM, trei convenții fundamentale ale OIM au intrat în vigoare în Coreea în aprilie 2022: Convenția nr. 87 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical, Convenția nr. 98 privind aplicarea principiilor dreptului de organizare și negociere colectivă și Convenția nr. 29 privind munca forțată.
- În ceea ce privește îmbunătățirile interne, Coreea a adoptat modificări ale regimului său de muncă. În noiembrie 2021, părțile au organizat un comitet interimar privind CDD, pentru a evalua în special punerea în aplicare a modificărilor legislative la Legea coreeană privind sindicatele, precum și orientările de punere în aplicare a acestora.
- În ceea ce privește ratificarea ultimei Convenții fundamentale a OIM, Convenția nr. 105 privind abolirea muncii forțate, ratificare aflată în curs, Coreea și-a confirmat angajamentul de a-și continua eforturile susținute în vederea ratificării și a publicat studiul convenit care identifică dispozițiile interne ce trebuie modificate pentru a fi în conformitate cu Convenția OIM. Părțile își vor continua schimburile pentru a avansa cât mai mult în direcția ratificării.

... și a monitorizat măsurile luate de Vietnam pentru implicarea societății civile în punerea în aplicare a capitolului privind CDD

Deși cu o oarecare întârziere, Vietnamul și-a înființat GCI la 17 august 2021. La 30 decembrie 2021, Vietnamul și-a respectat, de asemenea, promisiunea de a extinde componența GCI, numărul membrilor crescând de la trei la șase, deși, după cum se presupune, nicio organizație independentă de lucrători nu este încă membră. În urma înființării GCI, Comitetul pentru CDD și Forumul mixt au avut o primă reuniune în noiembrie 2021. Comisia va continua să monitorizeze atent respectarea de către Vietnam a tuturor obligațiilor care îi revin în temeiul capitolului privind CDD, inclusiv a elementelor legate de GCI.

Comisia a colaborat cu părțile interesate din cadrul societății civile și cu grupurile consultative interne în ceea ce privește punerea în aplicare a angajamentelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă în cadrul acordurilor comerciale ale UE

Comisia organizează de mult timp reuniuni cu părțile interesate din societatea civilă din UE – așa-numitul dialog cu societatea civilă –, pentru a stabili contacte și a discuta chestiuni de politică comercială. În contextul bilateral, Comisia colaborează periodic cu GCI instituite în temeiul acordurilor, pentru a face schimb de informații și pentru a oferi feedback cu privire la procesul de punere în aplicare.

În plus, după Comitetul privind comerțul și dezvoltarea durabilă, au loc reuniuni comune periodice între guverne și reprezentanții societății civile din ambele părți, contribuind la procesul de punere în aplicare.

- De exemplu, în cazul **Ecuadorului**, observațiile comune ale reprezentanților societății civile au evidențiat dificultățile legate de înregistrarea ca „sindicat” a uneia dintre organizațiile de lucrători din sectorul bananelor. În cadrul reuniunii sale periodice cu omologii guvernamentali, Comisia și-a exprimat îngrijorarea cu privire la încălcarea principalelor angajamente în domeniul muncii și a reamintit recomandările emise de OIM. Deși guvernul nu a recunoscut niciodată acest aspect ca fiind problematic, una dintre instanțele locale din Ecuador a fost de acord cu cererea și a solicitat guvernului să acorde statutul de sindicat organizației în cauză.
- Într-un alt caz, în noiembrie 2021, Comisia a acționat pe baza informațiilor specifice furnizate de GCI al UE înființat în temeiul ALS UE-Coreea, pentru a aduce în discuție un caz de presupusă discriminare din **Coreea** împotriva lucrătorilor din domeniul livrărilor. Coreea a clarificat faptul că nu le-a fost refuzat statutul de lucrători, dar a recunoscut că există o problemă legată de recunoașterea dreptului acestora la negociere colectivă. Chestiunea rămâne în curs de examinare.

La 5 iulie 2021, Comitetul Economic și Social European (CESE) a inițiat și a organizat **prima reuniune a GCI-urilor din UE**, reunind membri ai diferitelor GCI-uri din UE înființate în

temeiu a 11 acorduri comerciale ale UE. Au fost invitați să participe reprezentanți la nivel înalt ai Parlamentului European și ai Comisiei. Discuțiile au condus la formularea documentului neoficial intitulat „Consolidarea și îmbunătățirea funcționării grupurilor consultative interne ale UE în domeniul comerțului”⁵⁰, publicat în octombrie 2021. Mai multe dintre propunerile prezentate au fost luate în considerare în cadrul revizuirii CDD de către Comisie, în special propunerile de a consolida în continuare rolul GCI prin furnizarea de resurse pentru sprijinirea logistică a acestora, de a-i invita pe reprezentanții GCI ale UE la reuniunile grupului de experți al statelor membre privind CDD, de a implica GCI ale UE în identificarea și monitorizarea priorităților de punere în aplicare și de a promova transparența. În ceea ce o privește, Comisia se așteaptă ca organizațiile societății civile să furnizeze contribuții prompte, bine fundamentate și bazate pe dovezi, care sunt esențiale pentru identificarea, stabilirea priorităților și luarea de măsuri în materie de comerț și dezvoltare durabilă.

... și și-a continuat colaborarea cu OIM pentru a oferi asistență tehnică mai multor parteneri comerciali

În 2021, Comisia a continuat să colaboreze îndeaproape cu organizații internaționale precum OIM și OCDE pentru a promova comerțul durabil, după cum arată următoarele exemple:

- Comisia colaborează cu OCDE, OIM și Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în punerea în aplicare a proiectului pe patru ani „**Un comportament responsabil în afaceri în America Latină și în Caraibi:**”⁵¹ (2019-2022), care vizează promovarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii în regiune prin sprijinirea practicilor de conduită responsabilă în afaceri, în conformitate cu actele juridice internaționale. Aceasta se desfășoară în parteneriat cu Chile și Mexic, ambele membre ale OCDE, precum și cu Argentina, Brazilia, Columbia, Costa Rica și Peru, care au aderat la Orientările OCDE pentru întreprinderile multinaționale și au instituit un punct de contact național pentru o conduită responsabilă în afaceri, precum și cu alte două economii partenere, și anume Ecuador și Panama.
- Un alt program paralel (**Lanțuri de aprovizionare responsabile în Asia**) este pus în aplicare în șase țări asiatice (China, Japonia, Myanmar, Thailanda, Filipine și Vietnam), pentru a continua progresul economic, social și de mediu durabil și favorabil incluziunii prin integrarea practicilor comerciale responsabile în operațiunile întreprinderilor multinaționale și în lanțurile lor de aprovizionare.

⁵⁰ https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/non-paper_of_the_eu_dags_strengthening_domestic_advisory_groups_oct2021_002.pdf:

⁵¹ O conduită responsabilă în afaceri în America Latină și în Caraibi: <https://mneguidelines.oecd.org/rbclac.htm>

- Până la izbucnirea războiului, UE a colaborat cu OIM pentru a pune în aplicare proiectul comun „Către o muncă sigură, sănătoasă și declarată în **Ucraina**”⁵², care a contribuit la elaborarea proiectelor de legi privind relațiile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă și inspecțiile la locul de muncă. Acest proiect vizează promovarea muncii sigure, sănătoase și declarate în Ucraina.
- În perioada 2021-2022, proiectul UE-OIM „**Comerț pentru muncă decentă**” a continuat pentru anumite țări partenere comerciale din Asia și Africa și a sprijinit, de asemenea, o serie de activități ad-hoc specifice în anumite țări din America Latină⁵³. O continuare este în curs de pregătire pentru 2023.

... utilizând totodată acordurile comerciale pentru a promova cooperarea în vederea abordării provocărilor de mediu

- În 2021, prin proiectele sale de cooperare⁵⁴, UE a sprijinit tranziția **Columbiei** către o economie mai durabilă și mai favorabilă mediului, inclusiv prin intermediul unui proiect-pilot privind mineritul durabil în regiunea Pacificului afectată de sărăcie din Columbia.
- În iunie 2021, UE și **Japonia** au organizat împreună un eveniment⁵⁵ axat pe tehnologii și sectoare esențiale pentru realizarea neutralității emisiilor de dioxid de carbon până în 2050. Valorificând efectul cooperării UE-Japonia în materie de reglementări și standarde și bazându-se pe forța comerțului bilateral, întreprinderile au făcut schimb de experiență și de cunoștințe cu privire la potențialul de creștere verde legat de cooperarea în domeniul energiei din surse regenerabile, al hidrogenului, al mobilității curate și al materiilor prime necesare acestor industrii.

E. Evaluarea impactului acordurilor comerciale pentru a contribui la activitatea de punere în aplicare

Comisia continuă să acorde o atenție deosebită evaluării impactului acordurilor sale comerciale fie asupra unor acorduri specifice, fie asupra aspectelor transversale din cadrul mai multor acorduri. Evaluările ex-post contribuie la îmbunătățirea viitoarelor acorduri, dar oferă, de asemenea, un punct de referință în stabilirea priorităților pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării acestora. Evaluările ex-post ale APE Cariforum⁵⁶ și ale ALS încheiate

⁵² https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---lab_admin/documents/projectdocumentation/wcms_742913.pdf

⁵³ https://www.ilo.org/global/standards/WCMS_697996/lang--en/index.htm

⁵⁴ Dezvoltarea rurală și capacitatea Consiliilor Comunitare din departamentul Chocó prin utilizarea durabilă a resurselor naturale și minerale: <https://www.unido.org/news/colombia-rural-development-and-empowerment-communitarian-councils-choco-department-through-sustainable-use-natural-and-mineral-resources>

⁵⁵ <https://www.eu-japan.eu/events/trade-industry-towards-carbon-neutrality-eu-japan-online-conference>

⁵⁶ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/january/tradoc_159352.pdf

de UE cu șase țări mediteraneene⁵⁷ au fost publicate în ianuarie și, respectiv, martie 2021 și au fost, de asemenea, incluse în Raportul anual pe 2021. În aprilie 2022, Comisia și-a finalizat evaluarea ex-post a Acordului comercial dintre UE și Columbia, Peru și Ecuador⁵⁸.

Evaluarea ex-post a ALS cu Columbia, Ecuador și Peru: Principalele concluzii

- În țările andine, efectul economic al acordului asupra PIB-ului a fost pozitiv, estimat la 728 de milioane USD, iar acordul a adus beneficii tuturor părților. Efectele estimate asupra ocupării forței de muncă, bunăstării și reducerii sărăciei au fost, de asemenea, pozitive.
- Deși este probabil ca efectele globale să fie limitate, acordul și exporturile către UE au creat totuși locuri de muncă în zonele rurale din țările andine. Au fost create locuri de muncă, în special în sectorul fructelor, al zahărului, al legumelor și al fructelor cu coajă lemnoasă, precum și în sectorul pescuitului. În industrie, au existat beneficii și pentru sectoare precum cel al produselor alimentare, al produselor chimice sau al produselor textile (acestea din urmă în Columbia și Peru).
- Necesitatea de adaptare la standardele de pe piața UE a dus la ridicarea standardelor de producție din țările andine, ceea ce a contribuit la creșterea calității produselor, precum și la obținerea mai multor produse ecologice, lucru determinat de cererea UE, la protecția indicațiilor geografice, la o mai bună respectare a standardelor de muncă sau de mediu, cum ar fi aplicarea standardelor și a certificării private.
- Acordul a permis crearea unei platforme de implicare cu privire la aspecte legate de sustenabilitate, inclusiv comitete și proiecte periodice care permit abordarea domeniilor de interes: de exemplu, libertatea de asociere, locuri de muncă decente și munca copiilor, putând fi identificate îmbunătățiri în sectoarele vizate de acord.
- Diversificarea comerțului: Acordul a contribuit la diversificarea și creșterea exporturilor, în special din partea IMM-urilor.

Recomandările emise de consultant au fost publicate în ianuarie 2022⁵⁹. Evaluarea și acțiunile subsecvente ale Comisiei/DG TRADE vor fi incluse într-un document de lucru al serviciilor Comisiei, care ar trebui să fie publicat în prima jumătate a anului 2023.

III. Sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii pentru ca acestea să își găsească un loc în comerțul mondial

IMM-urile și întreprinderile familiale, care reprezintă 93 % din exportatorii din UE, rămân în centrul activităților Comisiei de promovare a avantajelor acordurilor comerciale ale UE

⁵⁷ <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/fab9bddd-9106-11eb-b85c-01aa75ed71a1>

⁵⁸ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/november/tradoc_159894.pdf

⁵⁹ <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/79f623fa-aa5c-11ec-83e1-01aa75ed71a1>

În pofida unor vremuri dificile din punct de vedere economic și politic, piețele mondiale rămân nu numai o sursă importantă de creștere, dar reprezintă și un mare potențial de redresare economică. În 2021, Comisia și-a continuat eforturile pentru a ajuta IMM-urile să utilizeze acordurile comerciale ale UE. Din punct de vedere numeric, IMM-urile reprezintă marea majoritate a exportatorilor, deși din punctul de vedere al valorii exporturilor UE nu reprezintă decât o treime. De asemenea, Comisia a continuat să promoveze principiul „a gândi la scară mică” al UE în forurile multilaterale, cum ar fi OMC și G20, și a fost activă în cadrul Grupului de lucru informal al OMC privind microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM), în perioada premergătoare conferinței ministeriale amânate a OMC, care a avut loc în cele din urmă în iunie 2022.

A. Modernizarea și promovarea platformei Access2Markets

Platforma Access2Markets, lansată în octombrie 2020, include informații detaliate și practice pentru întreprinderile care doresc să importe sau să exporte bunuri, fiind disponibilă gratuit în toate limbile oficiale ale UE. Informațiile privind exporturile se referă la tarife, taxe, proceduri și formalități pentru 135 de piețe de export⁶⁰, reguli de origine, statistici și bariere în calea comerțului. Informații similare sunt disponibile pentru importurile în UE, și anume tarife, impozite, cerințe legate de import, reguli de origine și statistici din întreaga lume.

Acoperirea a inclus, de asemenea, informații complete privind comerțul UE cu Regatul Unit începând cu 1 ianuarie 2021. În 2022, pe măsură ce s-au derulat evenimentele din Ucraina, platforma a fost actualizată pentru a reflecta măsurile restrictive impuse în ceea ce privește exporturile UE către Rusia și informații mai generale privind sancțiunile UE, precum și orientări suplimentare pentru importatori cu privire la măsurile impuse de Rusia asupra exporturilor către UE.

De la lansarea sa, Access2Markets a înregistrat peste 3 milioane de vizitatori unici, 72 % din UE, iar instrumentul său ROSA înregistrează, în medie, 500 de accesări pe zi. Noua versiune a instrumentului ROSA oferă, de asemenea, orientări întreprinderilor cu privire la modul de documentare a originii produselor lor.

În 2021, Comisia a **modernizat treptat** Access2Markets, adăugând conținut suplimentar pentru utilizatori, relevant în special pentru IMM-uri, dezvoltând, în același timp, noi instrumente interactive:

- În septembrie 2021, Comisia a lansat **Access2Procurement**⁶¹, un instrument care ajută întreprinderile să înțeleagă dacă achiziția publică în cauză face obiectul unui angajament internațional asumat de Canada și Japonia în temeiul acordurilor lor

⁶⁰ Următoarele țări au fost adăugate în 2021: Antigua și Barbuda, Comore, Dominica, Eswatini (Swaziland), Grenada, Lesotho, Teritoriile Palestiniene Ocupate, Seychelles, Saint Kitts și Nevis, Saint Vincent, Suriname, Samoa și Insulele Solomon. În prezent, acoperirea asigurată de acordul cu America Centrală oferă pagini individuale mai degrabă decât o singură pagină pentru partenerii în cauză.

⁶¹ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/ro/content/cum-se-utilizeaza-asistentul-meu-comercial-pentru-achizitii-publice>

comerciale cu UE. În primele opt luni de la lansarea sa online, utilizatorii au efectuat peste 2 700 de evaluări, iar în primul trimestru al anului 2022, numărul evaluărilor s-a situat între 200 și 300 pe lună. Ulterior, instrumentul va viza și Statele Unite și va fi extins în continuare pentru a include mai mulți parteneri comerciali ai UE.

- În 2021, platforma, ocupată în cea mai mare parte cu condițiile pentru importul și exportul de bunuri, a fost îmbogățită cu informații suplimentare privind comerțul cu servicii, inclusiv cu un set de instrumente intitulat *Getting Started to trade services: imports and exports* („Demararea serviciilor comerciale: importuri și exporturi”), urmat în 2022 de funcția *My Trade Assistant for Services and Investment* („Asistentul meu comercial pentru servicii și investiții”)⁶², care vizează sectoarele juridic și maritim în temeiul acordurilor din Regatul Unit și Canada. De exemplu, o societate din UE interesată să furnizeze servicii juridice în Regatul Unit, pentru a practica dreptul intern sau dreptul străin, poate găsi informații cu privire la diverse cerințe, cum ar fi cele privind acordarea de licențe și autorizații, calificările, forma juridică, cetățenia sau condițiile de reședință. Sfera de cuprindere a acestei funcții va fi extinsă treptat și la alte țări terțe și sectoare.

În cursul anului 2021, Comisia a continuat să ofere întreprinderilor, statelor membre și altor intermediari un **sprijin amplu și formare cu privire la Access2Markets**, precum și un program de formare a formatorilor, care va continua. Până în prezent, peste 6 500 de organizații au participat la evenimente și au fost incluse aproape toate limbile UE. De asemenea, au fost organizate evenimente cu parteneri din interiorul și din afara UE, cum ar fi Centrul de cooperare industrială UE-Japonia, ICEX España sau Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Promovarea a continuat printr-o varietate de mijloace de comunicare în masă și platforme, inclusiv Twitter, precum și prin intermediul site-ului Comisiei și pe Youtube⁶³.

B. Internaționalizarea făcută să funcționeze în beneficiul IMM-urilor – acțiuni concrete în 2021

Deși toate acordurile comerciale ale UE urmăresc să ajute IMM-urile să își dezvolte afacerile cu și pe piețele străine, trei acorduri comerciale ale UE în vigoare conțin **dispoziții specifice privind IMM-urile**⁶⁴: Acordul economic și comercial cuprinzător UE-Canada (CETA) conține o recomandare privind IMM-urile⁶⁵, în timp ce Acordul între Uniunea Europeană și Japonia pentru un parteneriat economic (APE UE-Japonia) și Acordul comercial și de

⁶²Asistentul cuprinde trei moduri de furnizare: prestarea transfrontalieră de servicii, prezența comercială și circulația profesioniștilor.

⁶³<https://www.youtube.com/watch?v=6F5Hbwq6ZjM&list=PLJmEREKFYU8V0lVZsOaKe2OQ3c4GQamDo>

⁶⁴Împreună cu Canada s-a convenit asupra unei recomandări privind IMM-urile, iar APE UE-Japonia și Acordul comercial și de cooperare UE-Regatul Unit conțin capitole consacrate IMM-urilor, la fel ca acordurile încheiate cu Mercosur și acordul modernizat cu Mexicul. Capitolele consacrate IMM-urilor fac, de asemenea, parte din negocierile cu Chile, Indonezia, Australia și Noua Zeelandă.

⁶⁵[Recomandarea Comitetului mixt CETA referitoare la întreprinderile mici și mijlocii \(IMM-uri\) \(europa.eu\)](#)

cooperare UE-Regatul Unit conțin capitole privind IMM-urile care prevăd contacte specifice cu IMM-urile de ambele părți, având sarcina de a se asigura că interesele și perspectivele IMM-urilor sunt reflectate în punerea în aplicare a acordurilor respective. În plus, capitolele privind IMM-urile prevăd o serie de măsuri practice pentru a spori în continuare transparența pentru IMM-uri, în special prin schimbul de informații: De exemplu, în conformitate cu capitolul dedicat IMM-urilor din APE UE-Japonia, Japonia furnizează (pe un site accesibil publicului) informații privind accesul pe o piață de produse specifică în funcție de codul tarifar vamal pentru importul de mărfuri, inclusiv linkuri către site-urile autorităților cu privire la aspecte comerciale convenite. Punctele de contact ale părților pentru IMM-uri discută modalitățile de continuare a raționalizării și îmbunătățirii instrumentelor și informațiilor disponibile.

În 2021, Comisia, împreună cu partenerii comerciali, statele membre și părțile interesate, a continuat să pună în aplicare dispozițiile privind IMM-urile din cadrul CETA și al APE UE-Japonia:

CETA

- ✓ Punctele de contact pentru IMM-uri au convenit asupra unui plan de acțiune pentru IMM-uri⁶⁶, care stabilește acțiunile specifice și un calendar pentru punerea în aplicare a recomandării referitoare la IMM-uri. În conformitate cu prioritățile planului de acțiune, în septembrie 2021 a avut loc o **masă rotundă privind IMM-urile**, cu ocazia celei de a patra aniversări a CETA, organizată de Comisie cu ajutorul Camerei de Comerț a Uniunii Europene în Canada (EUCCAN)⁶⁷.
- ✓ În plus, **UE și Canada cooperează pentru a sprijini internaționalizarea IMM-urilor lor**. Un exemplu notabil include activitatea comună a Rețelei întreprinderilor europene din Canada și EUCCAN, pe de o parte, și a Centrului european-canadian pentru inovare și cercetare, pe de altă parte, pentru a presta servicii de sprijin pentru întreprinderi și în materie de inovare care să contribuie la consolidarea competitivității și a sustenabilității IMM-urilor europene și canadiene.

Acordul de parteneriat economic UE-Japonia

- ✓ Punctele de contact pentru IMM-uri au finalizat un **raport comun de activitate**⁶⁸, iar UE și Japonia și-au intensificat activitățile de informare cu privire la IMM-uri prin intermediul **Centrului de cooperare industrială UE-Japonia**, care, în 2021, a publicat din nou două broșuri pe tema „Modalități de efectuare a importurilor din

⁶⁶ [Circabc \(europa.eu\)](https://circabc.europa.eu)

⁶⁷ [Acordul economic și comercial cuprinzător UE-Canada \(CETA\) – Masă rotundă cu întreprinderile mici și mijlocii \(IMM-uri\) pentru sărbătorirea celei de-a patra aniversări a CETA – Comerț – Comisia Europeană \(europa.eu\)](https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/9a618439-ce4b-4759-ac4b-d0d9a7f0051b/details)

⁶⁸ <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/9a618439-ce4b-4759-ac4b-d0d9a7f0051b/details>

Japonia în UE utilizând APE”⁶⁹ și „Modalități de efectuare a exporturilor din UE către Japonia utilizând APE”⁷⁰.

- ✓ ***Serviciul de asistență pentru Acordul de parteneriat economic (APE)***⁷¹ al Centrului a organizat din nou, în perioada de raportare, 47 de cursuri de formare și webinare interactive cu întreprinderile și a elaborat fișe informative relevante cu privire la diverse aspecte ale APE UE-Japonia, inclusiv cu privire la indicațiile geografice, regulile de origine, capitolul dedicat IMM-urilor, pescuitul, produsele lactate, mobilitatea resurselor umane etc. De asemenea, centrul asigură legătura cu organizațiile de promovare a comerțului din statele membre și cu alte rețele europene și japoneze, cum ar fi Rețeaua întreprinderilor europene (EEN) pentru a aduce APE mai aproape de IMM-uri⁷².

În plus, Comisia continuă să sprijine antreprenorii din IMM-urile europene și activitățile acestora pe piețe dificile, în special prin intermediul **Centrului UE pentru IMM-uri din China**⁷³. Centrul continuă să joace un rol fundamental în asistarea și sprijinirea IMM-urilor din UE în ceea ce privește accesul pe piață și/sau dezvoltarea afacerilor în China. Centrul ajută IMM-urile din UE să își evalueze disponibilitatea de a intra pe piața chineză, oferă consiliere cu privire la oportunitățile și riscurile de stabilire și dezvoltare a unei prezențe comerciale pe piața chineză (prin exporturi, investiții sau ambele) și le oferă consiliere cu privire la modalitățile de îmbunătățire a sinergiilor și de partajare a celor mai bune practici. De exemplu, în 2021, centrul a organizat 62 de sesiuni de formare în China și în UE pentru peste 5 400 de IMM-uri.

C. Cooperarea cu Rețeaua întreprinderilor europene

Sprijinirea întreprinderilor din UE în ceea ce privește exploatarea acordurilor comerciale preferențiale, și anume reducerea/eliminarea tarifelor sau a altor costuri legate de alinierea reglementărilor, se va afla în centrul Rețelei întreprinderilor europene⁷⁴, astfel cum a fost relansată în cadrul Programului privind piața unică.

La 4 august 2021, Comisia a lansat o **cerere de exprimare a interesului pentru partenerii internaționali ai rețelei**⁷⁵, cu mai multe date-limită pentru prezentarea propunerilor.

⁶⁹ [EPA Handbook – a guide to help EU SMEs import Japanese products | EU-Japan](#)

⁷⁰ [EPA Export Handbook – a guide to help EU SMEs export to Japan | EU-Japan](#)

⁷¹ [EPA Helpdesk | EU-Japan](#)

⁷² A se vedea, de exemplu, evenimentul de stabilire de contacte, organizat în martie 2022 pe tema tranziției verzi: https://www.eu-japan.eu/sites/default/files/presentations/docs/Report_on_GreenTransition_2022_0514.pdf

⁷³ <https://www.eusmecentre.org.cn/>

⁷⁴ Informații privind EEN sunt disponibile la adresa: <https://een.ec.europa.eu/>. Rețeaua, cofinanțată prin Programul COSME al UE, este disponibilă în peste 60 de țări și reunește 3 000 de experți din 600 de organizații membre. Obiectivul său este de a ajuta întreprinderile mici și mijlocii în activitățile lor internaționale.

⁷⁵ Informații privind cererea de propuneri sunt disponibile pe site-ul EISMEA, agenția UE responsabilă pentru toate activitățile Consiliului European pentru Inovare (CEI) și pentru programele legate de întreprinderile mici și mijlocii: https://eisma.ec.europa.eu/index_en

Obiectivul acestei cereri este de a identifica organizațiile care sprijină întreprinderile orientate către clienți pe piețele aflate în creștere rapidă din America și Asia (de Sud-Est). Accentul se va pune pe țările și blocurile comerciale cu care UE a încheiat acorduri comerciale aprofundate și cuprinzătoare:

- **Partenerii din cadrul rețelelor internaționale și europene** vor colabora pentru a îmbunătăți exploatarea acordurilor comerciale. Aceștia **vor face schimb de informații privind cunoașterea pieței în beneficiul IMM-urilor europene**. Până în prezent, numeroase organizații de afaceri din Statele Unite, Regatul Unit, Japonia, Elveția, Canada, Israel, Coreea de Sud și India au solicitat să adere la rețeaua EEN. Lista țărilor nu este exhaustivă și va fi extinsă la stabilirea următoarelor date-limită pentru depunerea cererilor.
- În cadrul Rețelei întreprinderilor europene relansate, serviciile care ajută întreprinderile din UE să valorifice oportunitățile comerciale din străinătate vor fi integrate pe deplin în circuitul clienților rețelei („**Network’s Client Journey**”), ceea ce înseamnă că se așteaptă ca partenerii rețelei europene să genereze un impact concret pentru clienții lor și să îl raporteze ca realizări prin intermediul bazei de date privind performanța EEN.

În 2022, EEN a înființat un **nou grup de experți pentru a promova calitatea serviciilor de internaționalizare** în cadrul rețelei. Așa-numitul „**grup tematic privind internaționalizarea**”, cu aproximativ 130 de consilieri experimentați ai rețelei, aflați în contact zilnic cu întreprinderi situate în toate statele membre și regiunile, a numit un copreședinte pentru consolidarea exploatării acordurilor comerciale ale UE. Rolul principal al copreședintelui va fi acela de a stabili agenda pentru consolidarea capacităților și formarea consilierilor rețelei pentru a sprijini IMM-urile europene să profite de oportunitățile comerciale. Printre primele proiecte se va număra organizarea unei sesiuni de formare a formatorilor pentru consilierii rețelei, cu privire la modalitățile în care se pot obține beneficii prin platforma Access2Markets, în cooperare cu Comisia.

Pe lângă cooperarea sa cu EEN, Comisia și-a continuat, de asemenea, schimburile cu **asociațiile de întreprinderi europene și naționale**, cu Rețeaua mondială a organizațiilor de întreprinderi europene (EBO WWN)⁷⁶ și cu organizațiile de promovare a comerțului din statele membre, care se află în prima linie în ceea ce privește sprijinirea și consilierea întreprinderilor mari și mici cu privire la beneficiile acordurilor comerciale.

D. Activități de sprijinire a IMM-urilor la nivel multilateral (OMC)

UE este forța motrice din spatele eforturilor multilaterale în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului de sprijinire a IMM-urilor

⁷⁶ <https://eboworldwide.eu/>

UE a fost membru activ al **Grupului de lucru informal privind microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii** (Grupul MIMM) de la înființarea sa, în urma celei de a 11-a Conferințe ministeriale a OMC de la Buenos Aires din 2017.

Deși mandatul inițial al grupului a fost de a elabora un program de lucru care să fie aprobat în cadrul celei de a 12-a Conferințe ministeriale a OMC, pandemia de COVID-19 a determinat Grupul MIMM să emită o Declarație privind importanța MIMM-urilor în perioada pandemiei de COVID-19 în mai 2020⁷⁷, urmată de adoptarea rapidă, în decembrie 2020, a unui **pachet de șase recomandări fără caracter obligatoriu (pachetul MIMM)**⁷⁸. În conformitate cu eforturile îndelungate ale UE de a promova internaționalizarea MIMM-urilor și de a lua considerare nevoile lor specifice, pachetul privind MIMM-urile se axează pe îmbunătățirea accesului la informații pentru MIMM-uri, pe punerea în aplicare a Acordului privind facilitarea comerțului⁷⁹ în efortul de a facilita comerțul MIMM-urilor, pe dezvoltarea unei baze de date integrate pentru politicile comerciale, precum și pe simplificarea accesului MIMM-urilor la finanțare și la plăți transfrontaliere prin schimbul de bune practici și de informații.

Activitatea a continuat în 2021 și a avut și primul rezultat, o bază de date cu informații privind MIMM-urile în analizele politicilor OMC...

În 2021, Grupul MIMM s-a reunit de mai multe ori pentru a monitoriza punerea în aplicare a pachetului. În special, secretariatul Grupului de lucru informal privind MIMM-urile a finalizat lucrările cu privire la o **bază de date care conține trimiteri la informațiile privind MIMM-urile în analizele politicilor comerciale ale OMC**⁸⁰. În cadrul celei de a 12-a Conferințe ministeriale, s-a acordat vizibilitate activității în curs a MIMM-urilor prin intermediul unei declarații a președintelui grupului informal MIMM⁸¹.

IV. Înlăturarea barierelor și găsirea de soluții

IV.1 Situația barierelor în calea comerțului și a eliminării acestora

În 2021, activitatea Comisiei de a detecta, a ridica și a elimina barierele în calea comerțului a continuat, încă în contextul sumbru al pandemiei de COVID-19, ceea ce a condus la practici

⁷⁷ Declarația privind importanța MIMM-urilor în perioada pandemiei de COVID-19, 14 mai 2020: [COVID-19: Declarația OMC privind evidențierea importanței microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii \(MIMM\) \(europa.eu\)](#).

⁷⁸ [WTO | 2020 News items - Package of declarations and recommendations adopted to help small businesses trade globally \(Noutăți 2020 – Pachet de declarații și de recomandări destinate să ajute micile întreprinderi să ia parte la comerțul mondial\)](#)

⁷⁹ Acordul privind facilitarea comerțului, intrat în vigoare la 22 februarie 2017: [WTO | legal texts - Agreement on Trade Facilitation \(OMC | texte juridice - Acord privind facilitarea comerțului\)](#)

⁸⁰ Baza de date poate fi consultată aici: [WTO | MSME references in trade policy reviews \(OMC | trimiteri la MIMM-uri în analizele politicilor comerciale\)](#)

⁸¹ <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/WT/MIN22/4.pdf&Open=True>

protecționiste din ce în ce mai mari din partea mai multor parteneri comerciali ai UE. Acest lucru a generat unele dificultăți legate de logistică și de lanțurile de aprovizionare, alimentate de creșterile prețurilor la transporturi, produse de bază și energie, care au contribuit la creșterea inflației pe parcursul anului. Aceste condiții dificile au fost agravate și mai mult de apariția variantei Omicron a COVID în ultima parte a anului 2021 și de reapariția sa în China în 2022, precum și de situația geopolitică instabilă generată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

În pofida acestor condiții dificile, UE a continuat în 2021 să depună eforturi pentru a identifica și a înlătura barierele în calea comerțului. În acest sens, Comisia, în strânsă cooperare cu Parlamentul European, cu statele membre și cu întreprinderile, a continuat să colaboreze direct cu țările terțe, inclusiv prin intermediul rețelei de delegații ale UE în țările partenere și la Geneva. Lucrând atât pe teren în țările terțe, cât și prin intermediul cadrului instituțional oferit de acordurile comerciale ale UE și de OMC (de exemplu, Comitetele OMC privind barierele tehnice în calea comerțului și pentru măsurile sanitare și fitosanitare), Comisia a căutat în mod activ soluții la problemele existente și la cele noi. Activitatea de prevenire a rămas în centrul atenției pentru a identifica potențialele bariere în calea comerțului înainte ca acestea să se concretizeze. Preocupările întreprinderilor din UE, care raportau tratamente inechitabile sau măsuri restrictive din partea partenerilor comerciali ai UE, au fost elementul central al acestei activități. Aceeași atenție a fost acordată încălcărilor angajamentelor privind dezvoltarea durabilă asumate în cadrul acordurilor comerciale ale UE.

În ceea ce privește barierele și plângerile noi, 2021 a fost primul an complet de funcționare a **ghișeului unic**, care a fost creat pentru a acorda sprijin responsabilului cu aplicarea dispozițiilor în materie comercială și care oferă un ghișeu unic accesibil în cadrul platformei Access2Markets, pentru depunerea de plângeri cu privire la (potențialele) bariere în calea comerțului sau la nerespectarea angajamentelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă și a Regulamentului UE privind SGP⁸².

⁸² SGP nu face obiectul prezentului raport, ci al unei raportări de sine stătătoare.

A. Bilanțul barierelor înregistrate în calea comerțului și a investițiilor la 31 decembrie 2021

După cum se arată în tabelul de mai jos, la sfârșitul anului 2021, **455** de bariere active în calea comerțului și a investițiilor din 65 de țări terțe figurau în baza de date Access2Markets⁸³ a Comisiei:

Tipul de măsură	Numărul de bariere
Măsuri sanitare și fitosanitare	102
Bariere tehnice în calea comerțului (BTC)	81
Măsuri tarifare și echivalente și restricții cantitative	78
Proceduri administrative	39
Servicii și investiții	37
Alte măsuri*	39
DPI	34
Achiziții publice	29
Taxe și restricții la export	16
Total general	455

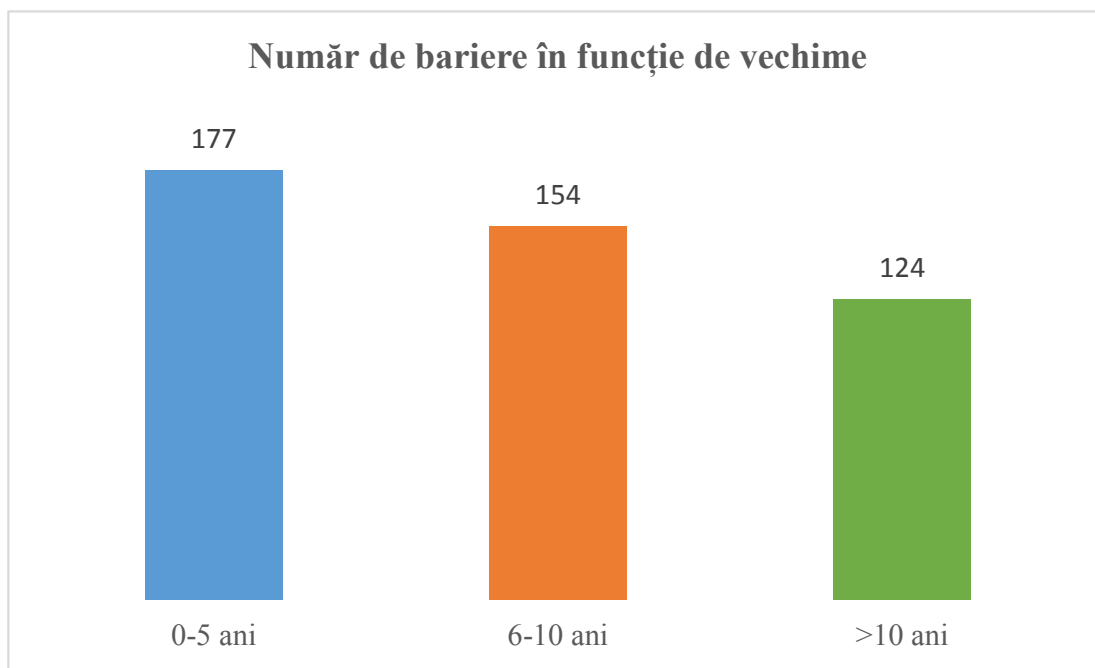
* Printre alte măsuri se numără barierele legate de instrumentele de apărare comercială (IAC-uri) și de subvenții, măsurile care afectează concurența și alte măsuri care nu pot fi incluse în categoriile anterioare.

Bilanțul barierelor în calea comerțului și a investițiilor cu care se confruntă întreprinderile din UE atunci când exportă către țări terțe a înregistrat o scădere ușoară, de la 462 de bariere active în 2020 la 455 în 2021, în pofida modificării structurale a tiparelor comerciale apărute odată cu ieșirea Regatului Unit din UE. Cu toate acestea, bilanțul barierelor comerciale înregistrate a crescut de la 372 în 51 de țări terțe în 2016 la 462 în 66 de țări în 2020 (adică cu aproape 25 %).

Analizând bilanțul barierelor comerciale înregistrate în 2021, majoritatea barierelor au fost înregistrate în ultimii cinci ani (39 %), în timp ce 34 % din totalul barierelor au o vechime cuprinsă între șase și zece ani, iar 27 % din totalul barierelor sunt prezente de peste un deceniu.

⁸³ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/ro/barriers>

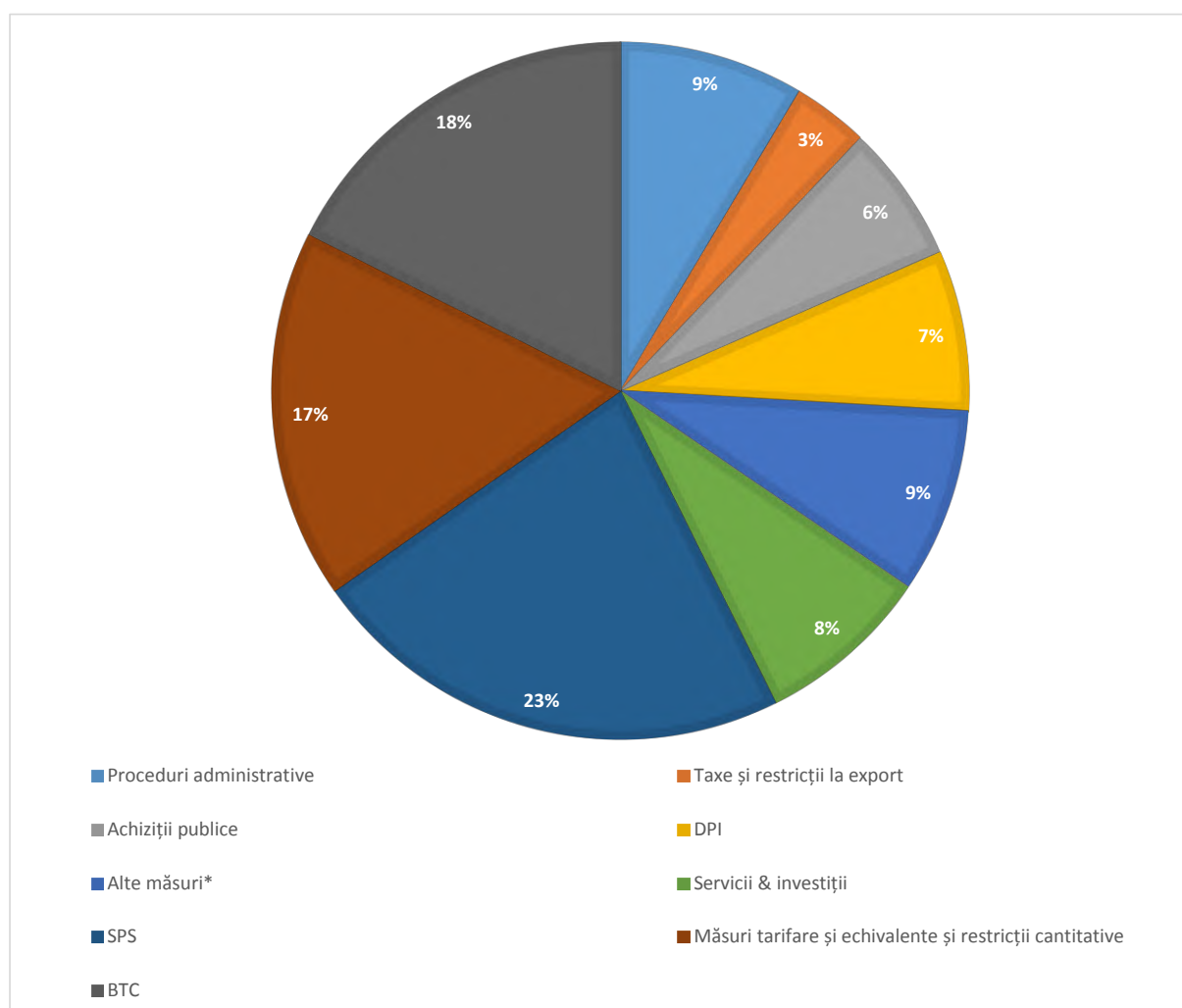
Figura 5: Numărul de bariere în funcție de data înregistrării

Analizând barierele în funcție de **tip**, figura 6 de mai jos arată că **măsurile sanitare și fitosanitare (SPS)** au rămas categoria cu cel mai mare număr de bariere în calea comerțului (102) în 2021, reprezentând aproape un sfert din totalul barierelor înregistrate. Deși numărul total de bariere SPS a fost ușor sub nivelul din 2020 (107), restricțiile SPS au crescut constant în perioada 2016-2020 și au rămas categoria cea mai mare.

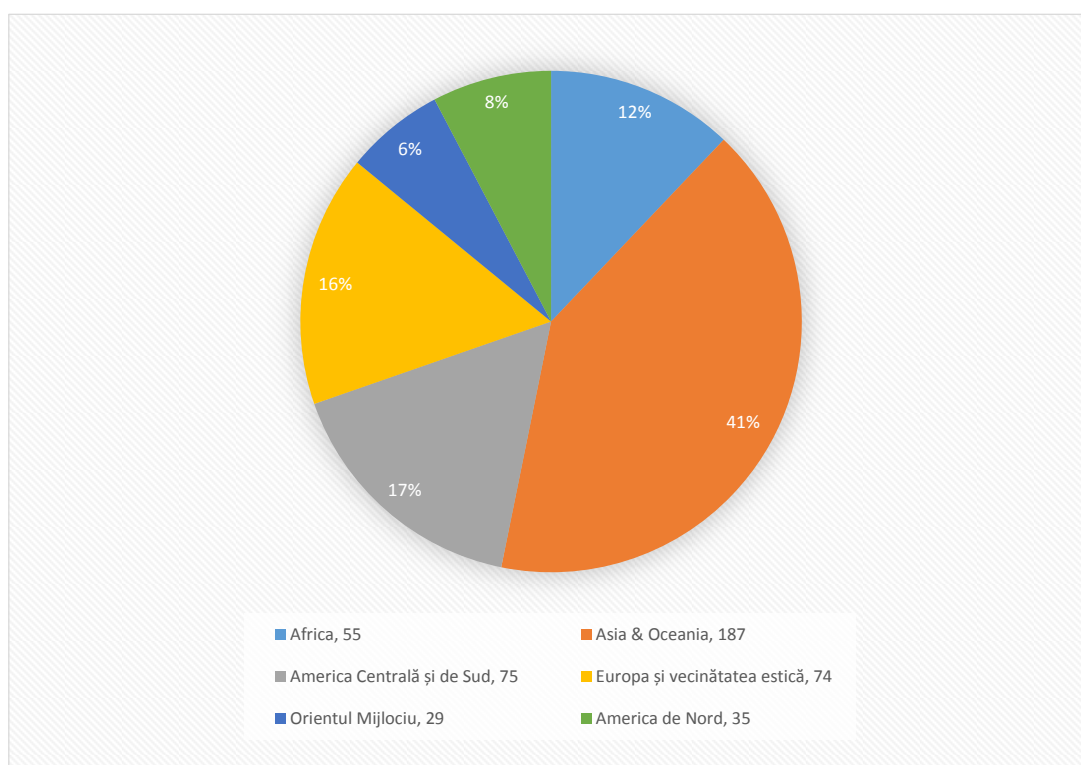
Cel de-al doilea tip de barieră cel mai frecvent înregistrat în 2021 a rămas cel al măsurilor BTC (81 de bariere), măsurile tarifare și restricțiile cantitative (78 de bariere), cum a fost cazul în 2020. Împreună, aceste trei categorii de bariere în calea comerțului au reprezentat aproape 60 % din totalul barierelor active în 2021. Acest lucru reflectă tendința din 2020.

Figura 6: Tipuri de bariere în 2021

Întreprinderile din UE se confruntă cu bariere în calea comerțului **în întreaga lume** atunci când își exportă bunurile și serviciile, după cum se poate observa din figura 7 de mai jos.

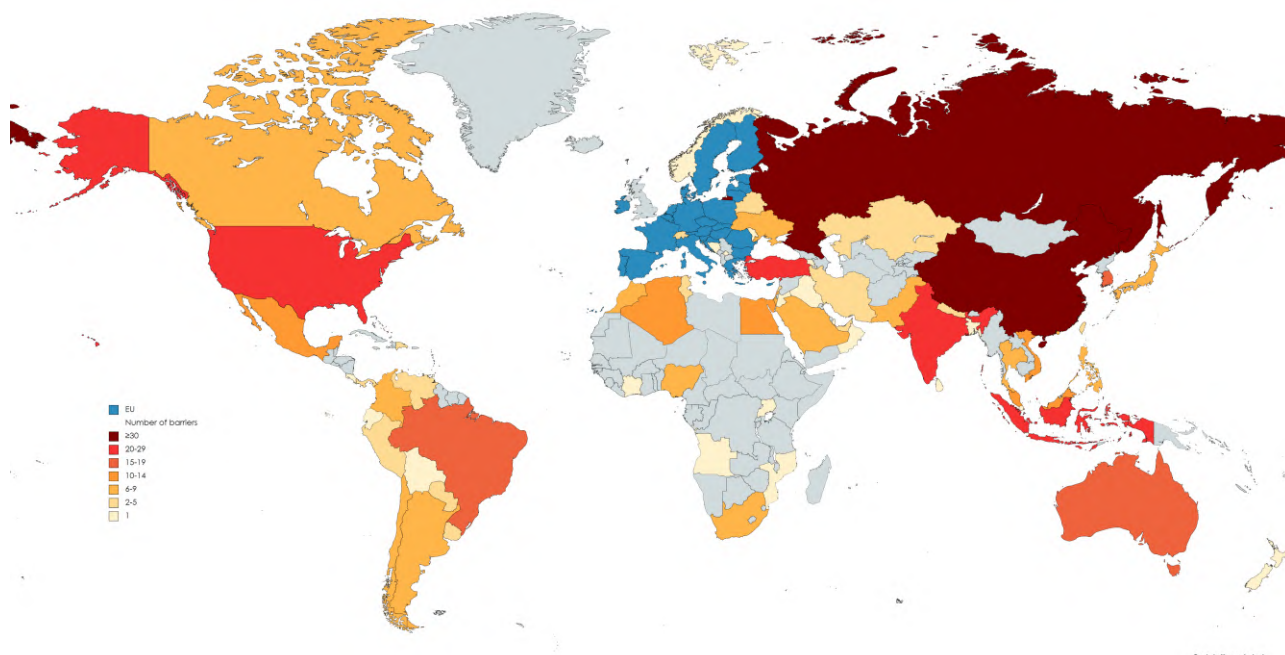
Figura 7: Repartizarea geografică a barierelor, pe regiuni (sfârșitul anului 2021)

După cum se arată în figura 8 de mai jos, în 2021, China a rămas țara cu cel mai mare număr de bariere, respectiv 39; pe al doilea loc se clasează Rusia, cu 32, urmată de Statele Unite (27), India (26), Turcia (24) și Indonezia (21). Printre alte țări cu zece sau mai multe bariere se numără Brazilia (19), Coreea de Sud (18), Australia (15), Algeria (14), Mexic (12), Egipt (11), Malaysia (10) și Vietnam (10). Barierele nu au fost încă incluse în baza de date pentru Regatul Unit, reflectând stadiul foarte recent al relațiilor și, probabil, faptul că multe dintre barierele existente cu alți parteneri datează de mai mulți ani.

Pe o perioadă de cinci ani cuprinsă între 2016 și 2020, Rusia și China s-au aflat printre primele două țări în ceea ce privește bilanțul barierelor în calea comerțului, China depășind Rusia în 2018 și ocupând primul loc. În timp ce numărul barierelor în calea comerțului din Rusia a rămas relativ stabil (în medie, 33), barierele în ceea ce privește China aproape s-au dublat în această perioadă, de la 23 în 2016 la 40 în 2020.

Figura 8: Bilanțul barierelor, pe parteneri comerciali (sfârșitul anului 2021)

B. Evoluția barierelor în calea comerțului și a investițiilor în 2021⁸⁴

Bariere noi înregistrate

În ceea ce privește **noile bariere în calea comerțului pe sectoare**, agricultura și pescuitul au constituit cea mai mare categorie, cu patru bariere, urmate de servicii, cu trei bariere noi. Pe locul al treilea se clasează sectorul ceramicii și al sticlei și categoria măsurilor transversale (și anume, care acoperă mai mult de un sector sau afectează toate exporturile către țara parteneră comercială în cauză), fiecare cu două bariere noi.

Sectorul	Număr de bariere noi
Agricultură și Pescuit	4
Industria autovehiculelor	1
Ceramică și sticlă	2
Produse chimice	1
Produse electronice	1
Măsuri transversale	2
Alte industrii	1
Servicii	3
Industria textilă și pielăria	1
Total general	16

⁸⁴ O listă completă a barierelor noi raportate și a barierelor înlăturate în 2021 este disponibilă în documentul de lucru al serviciilor Comisiei: <https://circabc.europa.eu/ui/group/7fc51410-46a1-4871-8979-20cce8df0896/library/d41271f9-a025-42b2-b5dd-e318430d510d/details?download=true>

Analizând **perioada de cinci ani** cuprinsă între 2016 și 2020, sectoarele agriculturii și pescuitului, precum și cel al vinurilor și băuturilor spirtoase au înregistrat cel mai mare număr de bariere noi.

Analizând **numărul total de bariere noi înregistrate în 2021**, tabelul de mai jos sugerează că în 2021 au fost înregistrate mai puține bariere noi (16) decât în 2020⁸⁵ (41), ceea ce corespunde unei scăderi nete de 25.

Analizând noile bariere înregistrate în funcție de tip, spre deosebire de 2020, când măsurile sanitare și fitosanitare au reprezentat categoria dominantă în rândul barierelor noi, în 2021 **barierele tehnice în calea comerțului (BTC)** s-au situat în fruntea listei (6 bariere noi înregistrate), în timp ce doar două bariere noi erau legate de **măsurile sanitare și fitosanitare**, comparativ cu 13 în 2020. Câte 2 bariere noi în calea comerțului au fost înregistrate în categoriile **măsuri tarifare și echivalente și restricții cantitative, achiziții publice și alte măsuri**.

Tipul de măsură	Bariere noi ⁸⁶ 2021	Bariere noi 2020
Măsuri sanitare și fitosanitare	2	13
BTC	6	5
Măsuri tarifare și echivalente și restricții cantitative	2	5
Proceduri administrative	1	5
Servicii și investiții	1	4
Alte măsuri*	2	4
DPI	0	3
Achiziții publice	2	3
Taxe și restricții la export	0	1
Total general	16	41

* Printre alte măsuri se numără barierele legate de instrumentele de apărare comercială (IAC-uri) și de subvenții, măsurile care afectează concurența și alte măsuri care nu pot fi incluse în categoriile anterioare.

Scăderea bruscă a numărului de bariere SPS noi poate fi cauzată de faptul că nu au existat focare de febră porcină africană în 2021 și, la un nivel mai general, este posibil ca prezența unor condiții economice nefavorabile să fi încetinit raportarea barierelor din cauza pandemiei de COVID-19, întreprinderile concentrând resursele limitate asupra altor activități.

⁸⁵ Link către raportul din 2020: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0654&from=EN>

⁸⁶ Sunt considerate bariere noi barierele înregistrate în Access2Markets în cursul anului 2021.

C. Barierele înlăturate în 2021

În 2021, au fost înlăturate 39 de bariere în calea comerțului, și anume cu șase mai multe decât în 2020: 16 au fost înlăturate integral, iar 23 au fost înlăturate parțial⁸⁷.

Tipul de măsură	Barierele înlăturate în 2021	Barierele înlăturate în 2020
Măsuri sanitare și fitosanitare	15	17
BTC	6	6
Măsuri tarifare și echivalente și restricții cantitative	6	2
Proceduri administrative	3	4
Servicii și investiții	2	1
Alte măsuri*	1	1
DPI	3	0
Achiziții publice	1	1
Taxe și restricții la export	2	1
Total general	39	33

* Printre alte măsuri se numără barierele legate de instrumentele de apărare comercială (IAC-uri) și de subvenții, măsurile care afectează concurența și alte măsuri care nu pot fi incluse în categoriile anterioare.

Analizând **barierele înlăturate** în funcție de **tipul de barieră**, **barierele SPS** au reprezentat cea mai mare categorie, cu 15 bariere înlăturate, așa cum a fost cazul în 2020 (17). Eliminarea acestor bariere a avut din nou un efect pozitiv direct, inclusiv asupra exportatorilor din UE în multe sectoare, în special în **sectorul alimentar**:

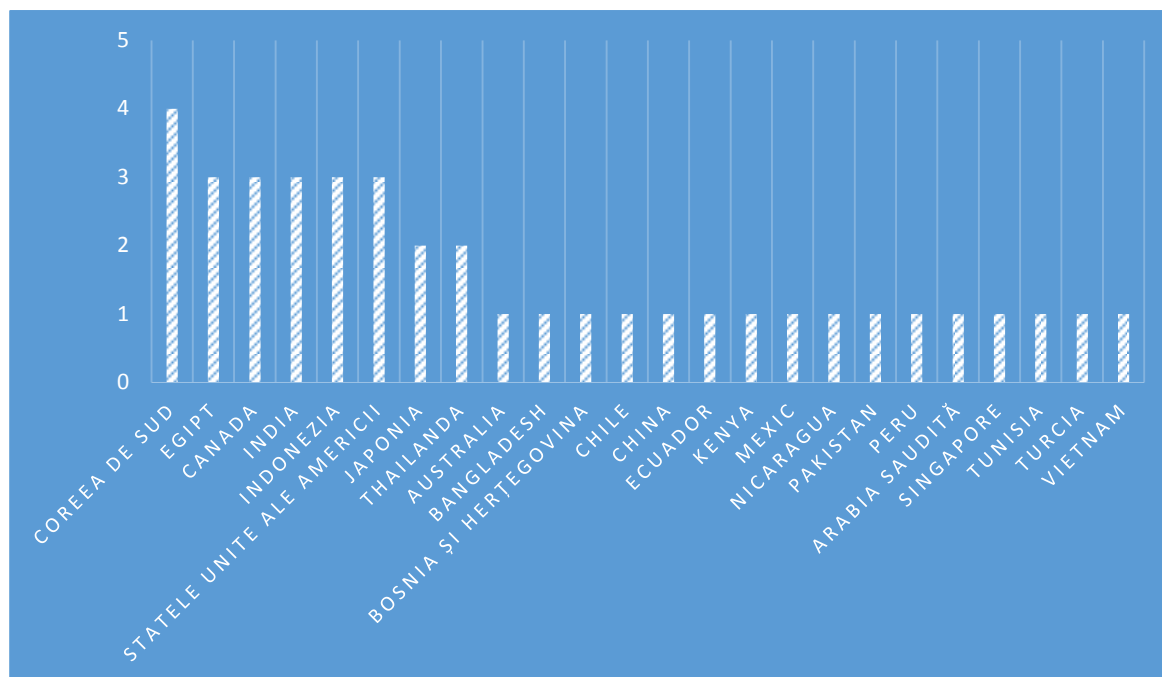
- De exemplu, în 2021, rezultatele concrete ale cooperării Comisiei cu statele membre și cu întreprinderile în acest sens au inclus acceptarea de către **Canada** a certificatului armonizat al UE privind carnea de pasăre și
- ridicarea de către **Coreea de Sud** a interdicțiilor anterioare la import pentru mai multe state membre, care au fost impuse din cauza gripei aviare înalt patogene (HPAI).

Cu câte șase bariere înlăturate parțial sau integral, pe locul doi printre cele mai frecvente tipuri de barieră a fost cel legat de **BTC și de măsurile tarifare și echivalente și restricțiile cantitative**. Printre exemplele de soluționare cu succes a problemelor legate de BTC în 2021 s-au numărat:

- adaptarea de către **Australia** a standardelor privind conținutul de sulf al combustibilului, care a avut ca rezultat un combustibil de o calitate incompatibilă cu motoarele de ultimă generație, de înaltă eficiență, produse de producătorii din UE;
- îmbunătățirile aduse de **Tunisia**, în urma intervențiilor UE, pentru a atenua efectele tarifelor vamale asupra produselor de consum „neesențiale” care fuseseră introduse pentru produse agricole precum kiwi, ton congelat și miere.

În plus, astfel cum se poate observa din figura 9 de mai jos, soluțiile de înlăturare integrală sau parțială a barierelor au vizat 24 dintre partenerii comerciali ai UE.

Figura 9: Numărul de bariere înlăturate, pe partener (2021)

Pentru înlăturarea barierelor, Comisia aplică o gamă largă de instrumente, adesea combinate

Alegerea instrumentelor și a forurilor depinde de situația specifică: Comisia poate semna problemele în cadrul unui acord comercial bilateral (de exemplu, utilizând structurile instituționale instituite) sau în cadrul unuia dintre comitetele OMC ori prin utilizarea canalelor diplomatice, inclusiv a demersurilor comune cu statele membre sau a dialogurilor la nivel înalt cu partenerii săi comerciali. În ultimă instanță, atunci când problema justifică acest lucru, Comisia va iniția cazuri de soluționare a litigiilor în temeiul acordurilor sale bilaterale sau în cadrul OMC (a se vedea secțiunea V de mai jos) sau, ca răspuns la cererile sectorului industrial, va lansa anchete în temeiul Regulamentului UE privind obstacolele în calea comerțului.

Unele bariere în calea comerțului au fost înlăturate cu succes prin acțiuni bilaterale...

Acesta a fost cazul, printre altele, pentru Turcia – produse cosmetice: În 2018, Turcia a solicitat pentru prima dată prezentarea preliminară a rapoartelor de evaluare a siguranței pentru toate produsele cosmetice care intră pe piața turcească. Departamentul Comerț din cadrul Delegației UE de la Ankara, în coordonare cu ambasadele statelor membre, s-a adresat autorităților locale pentru a căuta o adaptare a acestei practici în vederea înlăturării barierei. La începutul anului 2021, cerința privind rapoartele de evaluare a siguranței a fost eliminată

și, pentru a se asigura alinierea deplină la legislația UE, Turcia a elaborat un nou proiect legislativ, care a fost prezentat Comisiei spre evaluare.

... în timp ce alte bariere în calea comerțului au fost înlăturate în cadrul multilateral al OMC și al comitetelor sale...

UE, acționând în numele celor 27 de state membre, rămâne o forță motrice în cadrul OMC. Aceasta participă activ la întregul set de comitete (de exemplu, cu privire la măsurile sanitare și fitosanitare și BTC), ceea ce oferă adesea cadrul necesar pentru a semnaliza și a căuta soluții pentru barierele persistente în calea accesului pe piață impuse de alți membri și oferă posibilitatea de a formula observații direct către țările terțe cu privire la noile măsuri înainte ca acestea să intre în vigoare, ca parte a procedurilor de notificare a măsurilor sanitare și fitosanitare și BTC.

Printre exemplele de interacțiune reușită la nivel multilateral în 2021 se numără:

- Coreea – Sistemul de tratare a apei de balast: După mai mult de doi ani de activitate prin intermediul Comitetului BTC al OMC, Coreea a emis certificate de omologare de tip unui producător din UE de sisteme de tratare a apei de balast. Certificatele permit societății să instaleze aceste sisteme pe navele care arborează pavilionul coreean, pentru a preveni răspândirea speciilor invazive, garantând astfel siguranța maritimă și protecția mediului.
- Arabia Saudită – date obligatorii de expirare pentru mai multe produse alimentare: În 2021, Arabia Saudită și-a anunțat intenția de a stabili date obligatorii de expirare pentru ouăle de consum (60 de zile) și produsele din carne de pasăre congelate (3 luni) prin intermediul notificărilor privind măsurile sanitare și fitosanitare ale OMC. UE a prezentat observații, solicitând Arabiei Saudite să acorde operatorilor economici responsabilitatea de a stabili date de expirare într-un interval dat, menținând astfel niveluri ridicate de protecție și evitând în același timp procedurile administrative excesiv de împovărătoare. Autoritățile din Arabia Saudită au suspendat punerea în aplicare în vederea unei revizuirii suplimentare.

... și, în cazuri specifice, Regulamentul privind obstacolele în calea comerțului a oferit o cale legală de înlăturare a barierelor în calea comerțului în Mexic și Arabia Saudită.

Regulamentul privind obstacolele în calea comerțului (ROC) este un instrument juridic care permite părților interesate din UE (întreprinderi, industrii, asociații și state membre) să depună plângeri cu privire la barierele în calea comerțului din țările terțe. Dacă plângerea îndeplinește criteriile de admitere, Comisia analizează dacă presupusa barieră constituie într-adevăr o încălcare a normelor comerțului internațional și dacă UE ar trebui să acționeze.

- Potrivit concluziilor raportului Tequila⁸⁸ al serviciilor Comisiei, întrucât măsura Mexicului a ridicat semne de întrebare cu privire la conformitatea sa cu normele OMC, aceasta ar trebui să fie monitorizată în continuare. În contextul acestui raport, a fost găsită o soluție reciproc acceptabilă, respectiv exporturile relevante de tequila au

⁸⁸ Raportul Comisiei către Comitetul ROC poate fi accesat la adresa: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/may/tradoc_159563.pdf

fost reluate, iar reclamantul și-a retras plângerea (procedura ROC a fost încheiată în mod oficial în februarie 2022). Cazul demonstrează modul în care recurgerea la instrumente rapide și eficiente de asigurare a respectării normelor comerciale poate contribui la găsirea unor soluții reciproc acceptabile la barierele în calea comerțului.

- În 2021, serviciile Comisiei au finalizat, de asemenea, examinarea măsurilor Arabiei Saudite de restricționare a accesului pe piață al plăcilor ceramice din UE. Concluziile raportului serviciilor Comisiei privind Arabia Saudită⁸⁹ au fost că multe aspecte ale acestor noi reglementări tehnice din Arabia Saudită și modul în care acestea sunt puse în aplicare semnalau preocupări serioase cu privire la conformitatea cu legislația OMC și că serviciile vor colabora cu Arabia Saudită pentru a asigura o eliminare rapidă și eficientă a acestor bariere. Angajamentul respectiv era încă în curs la sfârșitul anului 2021 și a determinat Arabia Saudită să își asume, în martie 2022, o serie de angajamente pentru a răspunde solicitărilor UE. Comisia monitorizează punerea în aplicare a acestor angajamente.

D. Funcționarea Parteneriatului privind accesul pe piață și impactul său în 2021

În abordarea barierelor în calea comerțului, Comisia colaborează îndeaproape cu statele membre și cu asociațiile de întreprinderi europene în diverse foruri, cum ar fi:

- *Comitetul consultativ pentru accesul pe piață (Market Access Advisory Committee – MAAC)*⁹⁰: În calitate de forum central de discuții, acesta se întrunește lunar și reunește serviciile Comisiei, funcționarii ai statelor membre și reprezentanți ai peste 50 de asociații de întreprinderi din UE din toate sectoarele;
- *Grupurile de lucru sectoriale pentru accesul pe piață (Market Access Working Groups – MAWG)*: Aceste grupuri de lucru se reunesc o dată pe an și urmează aceeași structură precum cea a MAAC, în timp ce discuțiile sunt axate pe sectoare. În prezent, există un MAWG privind șapte sectoare (aspecte legate de măsurile sanitare și fitosanitare, produsele electronice și TIC, dispozitivele medicale, produsele farmaceutice, vinurile și băuturile spirtoase, textilele, automobilele și pneurile).

Figura 10 de mai jos prezintă gama largă de sectoare care beneficiază de pe urma eforturilor depuse în cadrul acestor foruri și al altora pentru a consolida accesul pe piață al întreprinderilor din UE în țările terțe. Continuând tendința din anii precedenți în perioada 2016-2020, **agricultura și pescuitul** au rămas sectoarele care au înregistrat **cel mai mare**

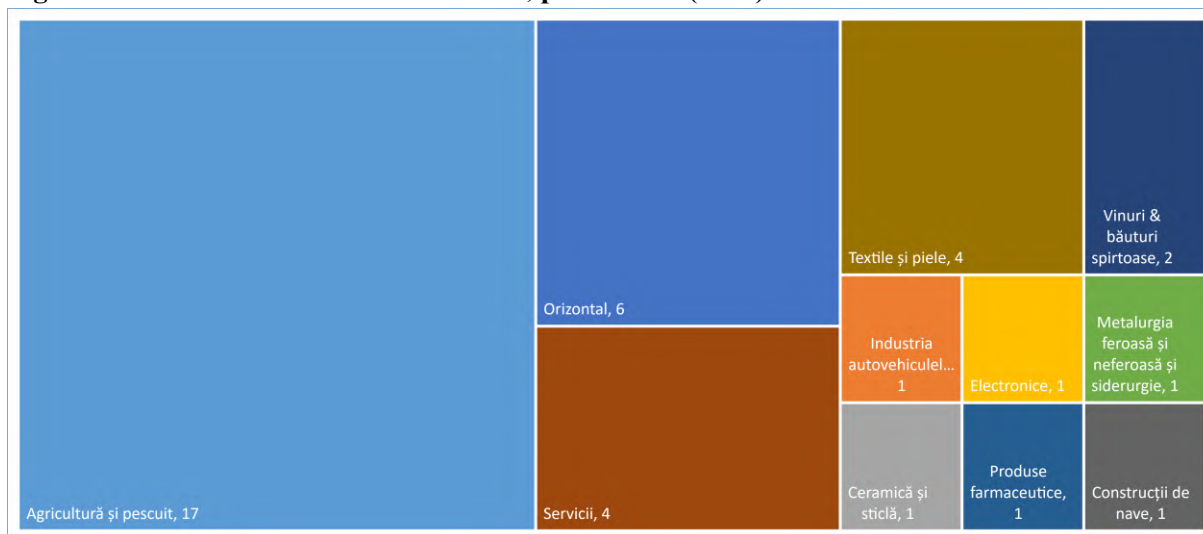
⁸⁹ Raportul Comisiei către Comitetul ROC poate fi accesat la adresa:

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/may/tradoc_159564.pdf

⁹⁰ În plus, reflectând discuțiile de la sediul central, o serie de delegații ale UE poartă, de asemenea, discuții periodice care implică statele membre, precum și mediul de afaceri (și uneori și autoritățile din țările partenere).

număr de bariere în calea comerțului înlăturate în 2021 (17), reprezentând aproape 40 % din totalul barierelor înlăturate.

Figura 10: Numărul de bariere înlăturate, pe sectoare (2021)

În 2021, a doua categorie ca mărime de bariere înlăturate a fost constituită de **măsurile orizontale**, și anume barierele care se aplică multor sectoare, în timp ce patru au vizat **sectorul textilelor și al pielăriei**. În schimb, numărul barierelor înlăturate pentru celelalte sectoare a rămas relativ stabil în perioada 2016-2020, cu unele variații minore de la an la an.

Per ansamblu, din analiza econometrică efectuată de DG TRADE a reieșit că, datorită înlăturării unei serii de bariere în perioada 2015-2020, **în 2021 exporturile din UE au fost cu 7,2 miliarde EUR mai mari decât ar fi fost în situația în care barierele ar fi continuat să existe**. Această sumă este cu 1,8 miliarde EUR mai mare decât în 2020 (când activitățile legate de bariere desfășurate în perioada 2014-2019 au dus la obținerea unui quantum suplimentar de 5,4 miliarde EUR pentru exporturile UE) și reprezintă o indicație clară a beneficiilor directe care decurg din eforturile de punere în aplicare și de asigurare a respectării normelor desfășurate de Comisie, de statele membre și de întreprinderi în cadrul Parteneriatului privind accesul pe piață.

IV.2 Ghișeul unic pentru plângeri

La 16 noiembrie 2020, DG TRADE a lansat **ghișeul unic** pentru a facilita raportarea barierelor noi (sau potențiale) în calea comerțului sau a încălcărilor angajamentelor în materie de sustenabilitate [în temeiul CDD sau al sistemului generalizat de preferințe tarifare (SGP)]. În primul rând, prin intermediul ghișeului unic, există în prezent **un punct de contact** pentru părțile interesate. În al doilea rând, ghișeul unic a asigurat o evaluare mai eficientă a noilor aspecte și accelerează luarea deciziilor privind procesul adecvat de monitorizare în cadrul Comisiei. Sub îndrumarea **responsabilului cu aplicarea dispozițiilor în materie comercială („CTEO”)**, ghișeul unic coordonează evaluarea plângerilor și instituie „echipe de caz” ale serviciilor Comisiei.

Ghișeul unic are **contacte frecvente cu potențialii reclamânți** înaintea oficializării unei plângeri. Plângerile pot fi depuse online utilizând unul dintre cele două **formulare de plângere** – unul referitor la aspecte legate de accesul pe piață și unul referitor la aspecte legate de CDD/SPG. Formularele sunt disponibile direct pe platforma Access2Markets⁹¹ și sunt concepute pentru a furniza ghișeului unic informațiile necesare pentru a efectua o primă evaluare a problemei, împreună cu alte servicii ale Comisiei și echipe responsabile cu chestiuni comerciale din delegațiile UE, și pentru a decide cu privire la acțiunile ulterioare în consecință. În cazul în care sunt necesare mai multe informații sau avizul altor organizații internaționale (de exemplu, OIM cu privire la chestiuni legate de comerț și de muncă), ghișeul unic va monitoriza situația direct împreună cu reclamantul. Reclamantul va fi informat cu privire la evoluția cazului.

Odată completat formularul, echipa de caz desemnată va evalua plângerea și va sugera acțiuni ulterioare adecvate pentru soluționarea problemei. În cazul în care ghișeul unic nu primește o plângere oficială, Comisia își rezervă totuși dreptul de a lua măsuri din proprie inițiativă – așa-numitul proces *ex officio*.

EXEMPLU: Plângere privind restricțiile impuse exporturilor de încălțăminte din UE către India

La începutul anului 2021, ghișeul unic a primit o plângere legată de ordinele privind controlul calității (OCC) pentru încălțăminte în India. OCC reprezintă o provocare cunoscută pentru întreprinderile din UE care doresc să exporte în India, afectând multe sectoare diferite. Cu toate acestea, prin intermediul plângerii, Comisia a aflat de existența unor noi OCC într-un alt sector, și anume cel al încălțămintei. Prin urmare, după primirea plângerii, ghișeul unic a colaborat cu reclamantul pentru a colecta informații suplimentare și pentru a completa lacunele din formularul de plângere inițial. Ulterior, ghișeul unic a înființat o echipă de caz formată din experți din unități geografice și sectoriale pentru a evalua plângerea în detaliu. Delegația UE de la New Delhi a fost, de asemenea, direct implicată. Concluzia a fost clară: La intrarea în vigoare, OCC pentru încălțăminte vor constitui o barieră în calea comerțului pentru întreprinderile din UE. Prin urmare, bariera a fost înregistrată în Access2Markets. În primăvara anului 2022, s-a înregistrat o evoluție pozitivă, deoarece intrarea în vigoare a OCC a fost amânată până în 2023, în beneficiul exportatorilor din UE. Comisia continuă să depună eforturi în vederea unei soluționări complete a acestei chestiuni.

Ghișeul unic în cifre

Anul 2021 a fost primul an complet în care ghișeul unic a fost pe deplin operațional. În total, ghișeul unic a fost contactat de 61 de ori cu privire la potențialele bariere în calea comerțului sau la posibilele încălcări ale angajamentelor în materie de sustenabilitate ale țărilor terțe. Aceste contacte s-au tradus în 33 de plângeri prin intermediul portalului Access2Markets. Toate aceste plângeri au vizat aspecte legate de accesul pe piață. Deși problemele legate de

⁹¹ Formular de plângere privind accesul pe piață: https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form?type=COMPL_MA

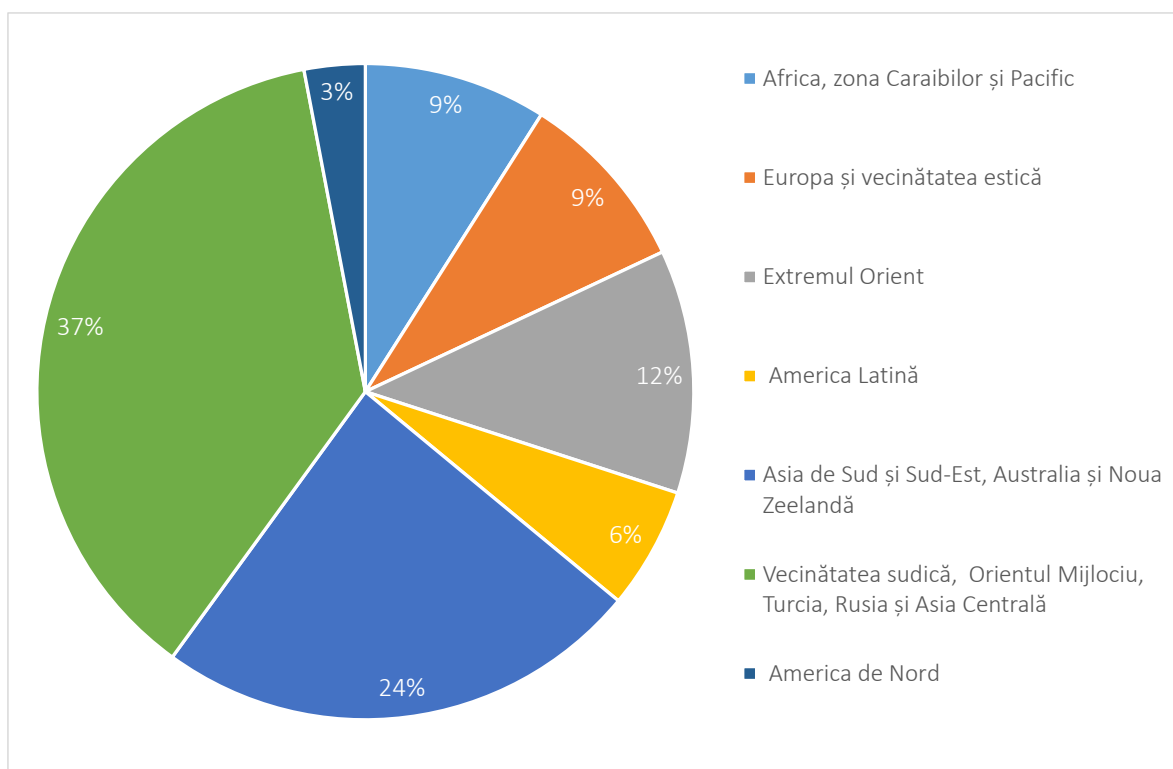
Formular de plângere privind CDD/SGP: https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form?type=COMPL_TSD_GSP

sustenabilitate au fost semnalate într-o serie de reuniuni anterioare depunerii plângerii cu părțile interesate, niciuna dintre acestea nu s-a materializat într-o plângere oficială în perioada vizată de prezentul raport⁹².

În urma unei analize a sursei plângerilor, se constată că marea majoritate a reclamanților (30) au fost întreprinderi din UE (15 plângeri au fost lansate direct de întreprinderi din UE, 12, de organisme profesionale europene, iar trei de organisme profesionale naționale). Doar trei plângeri au venit din partea statelor membre.

Plângerile au vizat barierele în calea accesului pe piață pentru 21 de parteneri comerciali ai UE, acoperind toate regiunile geografice. Cu toate acestea, astfel cum sugerează figura 11, vecinătatea sudică, Orientul Mijlociu, Turcia, Rusia și Asia Centrală au reprezentat peste o treime din totalul plângerilor primite în 2021, în timp ce numai o singură plângere a vizat regiunea Americii de Nord.

Figura 11: Plângeri primite de ghișeul unic, pe regiuni

⁹² O primă plângere a fost depusă în mai 2020 de către un ONG neerlandez cu privire la respectarea de către Columbia și Peru a anumitor dispoziții ale OIM în domeniul muncii în temeiul acordurilor comerciale cu UE. Plângerea nu face obiectul prezentului raport.

V. Asigurarea bilaterală și multilaterală a respectării angajamentelor comerciale: soluționarea litigiilor⁹³

Desfășurarea de activități în materie de punere în aplicare, de prevenire a barierelor potențiale și de înlăturare a barierelor reale înainte ca acestea să devină prea dificil de eliminat se află în centrul abordării Comisiei în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea respectării normelor. Pentru a fi cât mai eficace, această activitate în amonte este susținută de litigii juridice, atunci când este necesar.

V.1 Recurgerea la proceduri de soluționare a litigiilor

A. Sistemul OMC de soluționare a litigiilor

Chiar și în condițiile în care organul de apel al OMC este în continuare blocat, activitatea OMC a UE de soluționare a litigiilor a continuat...

Din decembrie 2019, organul de apel al OMC nu a fost în măsură să soluționeze recursurile, din cauza unui blocaj în ceea ce privește numirile. Găsirea unei soluții stabile la această situație rămâne o prioritate majoră pentru UE.

Între timp, în pofida amenințării la adresa soluționării obligatorii a litigiilor OMC pe care o reprezintă paralizarea organului de apel, UE a făcut progrese în sensul rezolvării unui număr tot mai mare de litigii în cadrul OMC în cursul perioadei de raportare. MPIA⁹⁴ a contribuit la aceste progrese și reprezintă o parte importantă a strategiei UE privind situația organului de apel. La sfârșitul lunii aprilie 2022, 52 dintre cei 164 de membri ai OMC erau acoperiți de cei 25 de participanți la MPIA. Alternativ, dacă un membru al OMC cu care UE are un litigiu în cadrul OMC alege să nu participe la MPIA, UE încheie, dacă este posibil, un acord ad-hoc de arbitraj în apel pentru litigiul respectiv, pe baza modelului MPIA. În consecință, UE a încheiat în martie 2022 **acorduri ad-hoc de arbitraj în apel** cu Turcia în două litigii din cadrul OMC (DS583 și DS595; a se vedea mai jos). Convenind asupra procedurilor de arbitraj în apel, UE și Turcia s-au asigurat că soluționarea obligatorie, pe două niveluri și independentă a litigiilor ar putea continua în cadrul OMC în ambele cazuri.

⁹³ Pentru un rezumat detaliat al cauzelor OMC, în special, în care UE acționează în calitate de reclamant sau pârât și al procedurilor declanșate în temeiul acordurilor bilaterale ale UE, a se vedea cea mai recentă ediție a documentului „Overview of the EU’s active dispute settlement cases” (Prezentare generală a cazurilor active de soluționare a litigiilor ale UE), publicat pe site-ul DG TRADE (<https://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/dispute-settlement/>).

⁹⁴ Această procedură, notificată OMC în aprilie 2020, asigură faptul că membrii OMC care participă la ea continuă să beneficieze, chiar dacă organul de apel este paralizat, de o hotărâre obligatorie, pe două niveluri și independentă, în conformitate cu normele OMC, în orice litigiu dintre ei. Orice membru al OMC se poate alătura MPIA atât timp cât organul de apel nu poate funcționa pe deplin.

Printre litigiile pentru a căror rezolvare UE a făcut progrese în cursul perioadei de raportare s-au numărat, printre altele, următoarele⁹⁵:

- SUA – măslinile coapte (DS577) – Acest litigiu se referă la taxele compensatorii aplicate importurilor de măslinile coapte din Spania, instituite în cursul precedentei administrații a SUA în 2018. La 19 noiembrie 2021, grupul special a hotărât că aceste taxe compensatorii sunt ilegale în temeiul normelor OMC. Raportul a devenit obligatoriu în decembrie 2021, în urma adoptării sale în cadrul OMC fără a putea face obiectul unei căi de atac. Părțile au convenit că perioada rezonabilă în care SUA ar trebui să pună în aplicare raportul va fi până la 14 ianuarie 2023.
- Turcia – produsele farmaceutice (DS583) – Acest litigiu se referă la contestația UE în legătură cu anumite măsuri ale Turciei care afectează produsele farmaceutice importate. În raportul grupului special din 28 aprilie 2022, toate cererile au fost soluționate în favoarea UE, concluzia fiind că Turcia nu poate solicita producătorilor de produse farmaceutice să își transfere producția în Turcia pentru ca produsele lor să fie eligibile pentru rambursare de către sistemele de securitate socială din Turcia. De asemenea, nici Turcia nu poate acorda prioritate revizuirilor cererilor de rambursare și de comercializare a produselor farmaceutice naționale în raport cu cele referitoare la produsele farmaceutice importate. Recursul Turciei la acest raport al grupului special este audiat în conformitate cu normele OMC, în conformitate cu acordul ad-hoc de arbitraj în apel încheiat cu Turcia (menționat mai sus). Acordul menționat garantează o soluționare obligatorie a litigiului, inclusiv în ceea ce privește orice viitor dezacord cu privire la conformitate.
- Turcia – măsurile de salvagardare privind oțelul (DS595) – Acest litigiu se referă la măsura de salvagardare a UE privind oțelul impusă de UE în februarie 2019. Raportul grupului special din 29 aprilie 2022 a fost în general pozitiv pentru UE, cele mai importante chestiuni fiind soluționate în favoarea UE. Este important de remarcat faptul că grupul special a clarificat normele OMC privind măsurile de salvagardare, confirmând astfel disponibilitatea instrumentului de salvagardare ca răspuns la criza mondială a oțelului. Grupul special a constatat că măsurile UE de salvagardare privind oțelul sunt compatibile cu normele OMC cu privire la majoritatea punctelor puse sub semnul întrebării de Turcia, în timp ce a constatat, de asemenea, cu privire la trei aspecte, că măsura de salvagardare a UE nu era justificată suficient. În această privință, UE va pune în aplicare hotărârea după adoptarea sa oficială în cadrul OMC. În acest litigiu, niciuna dintre părți nu a făcut uz de dreptul la o cale de atac, garantat de acordul ad-hoc de arbitraj în apel încheiat cu Turcia.

⁹⁵ Pentru un rezumat detaliat al cauzelor OMC, în special, în care UE acționează în calitate de reclamant sau pârât și al procedurilor declanșate în temeiul acordurilor bilaterale ale UE, a se vedea cea mai recentă ediție a documentului „Overview of the EU’s active dispute settlement cases” (Prezentare generală a cazurilor active de soluționare a litigiilor ale UE), publicat pe site-ul DG TRADE: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/february/tradoc_159429.pdf

- SUA – oțelul și aluminiul (DS548 și DS559) – La sfârșitul anului 2021, în contextul unei declarații comune UE-SUA referitoare la un „Acord global privind oțelul și aluminiul din surse durabile”, UE și SUA au suspendat în fapt două litigii existente între ele: (1) DS548 privind taxele suplimentare impuse de SUA asupra anumitor importuri de oțel și aluminiu și (2) DS559 privind taxele de import suplimentare percepute de UE ca răspuns la aceste taxe impuse de SUA. UE și SUA au transformat procedura grupului special al OMC în ambele litigii în proceduri de arbitraj în cadrul OMC, pe care ulterior le-au suspendat pe termen nelimitat, cu posibilitatea de a le relua – dacă este necesar – în viitor. În paralel, SUA s-au angajat să elimine tarifele prevăzute de „secțiunea 232” pentru importurile de oțel și aluminiu din UE în SUA până la volumele comerciale anterioare, iar UE s-a angajat să suspende temporar măsurile de reechilibrare corespunzătoare ale UE împotriva SUA.
- SUA – aeronavele civile de mari dimensiuni (DS316 și DS353) – Astfel cum s-a raportat anul trecut, un alt pas important în 2021 a fost detensionarea litigiilor privind „aeronavele civile de mari dimensiuni”, la care au ajuns UE și SUA la jumătatea lunii iunie 2021, în contextul „Înțelegerii privind un cadru de cooperare pentru aeronavele civile de mari dimensiuni” (DS316 și DS353).

În plus, **procedurile grupului special au avansat** în mai multe alte litigii din cadrul OMC care implică UE. Printre acestea se numără **Columbia** – cartofii congelați (DS591), în care raportul grupului special este așteptat în a doua jumătate a anului 2022 (și care face obiectul MPIA). Alte exemple importante sunt cauza UE împotriva **Indiei** privind tarifele excesive impuse de India pentru anumite mărfuri din sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (DS582) și litigiul său privind interdicția de export a minereului de nichel, impusă de Indonezia, și cerințele interne de prelucrare care afectează minereul de nichel și minereul de fier (DS592), precum și două cazuri de apărare, introduse de **Indonezia** și **Malaysia**, referitoare la anumite norme privind biocarburanții în legătură cu uleiul de palmier (DS593 și, respectiv, DS600).

Agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei împotriva Ucrainei încalcă grav dreptul internațional și subminează securitatea și stabilitatea internațională. Aceasta a afectat, de asemenea, activitățile UE de asigurare a respectării normelor comerciale. În conformitate cu abordarea generală a UE cu privire la Rusia în cadrul forurilor internaționale, contactele UE cu Rusia au încetat în cadrul litigiilor OMC dintre cele două părți. În special, procedurile grupului special au fost suspendate în litigiul dintre UE și Rusia cu privire la diverse măsuri care favorizează produsele și serviciile rusești (DS604) și în litigiul inițiat de Rusia cu privire la măsurile antidumping ale UE privind anumite produse siderurgice din Rusia (DS521).

Atacul violent al Rusiei a afectat, de asemenea, capacitatea Ucrainei, în cadrul unui litigiu bilateral în temeiul Acordului de asociere al UE cu Ucraina, de a respecta hotărârea comisiei de arbitraj privind interzicerea de către Ucraina a exportului anumitor tipuri de lemn.

O serie de noi cazuri confirmă convingerea UE în soluționarea litigiilor în cadrul OMC...

La începutul anului 2022, UE a lansat mai multe **noi litigii în cadrul OMC**. Acest lucru reflectă hotărârea UE de a combate comportamentul care denaturează comerțul și încrederea UE în soluționarea litigiilor în cadrul OMC ca mijloc de a face acest lucru.

- Egipt – înregistrarea importurilor (DS609) – În ianuarie 2022, UE a solicitat consultări privind cerințele impuse de Egipt de înregistrare a importurilor și modul în care acestea afectează importul anumitor categorii de mărfuri din UE în Egipt.
- China – bunuri și servicii (DS610) – În ianuarie 2022, UE a lansat un litigiu împotriva Chinei privind anumite măsuri care afectează comerțul dintre UE și China cu bunuri sau servicii provenind din Lituania sau având ca destinație Lituania sau legate în diferite moduri de Lituania, de exemplu prin prezența unor componente originare din Lituania. Aceste măsuri au, de asemenea, un efect asupra lanțurilor de aprovizionare din întreaga UE.
- China – „anti-suit injunction” (DS611) – În februarie 2022, UE a lansat un alt litigiu împotriva Chinei, unul referitor la practica „anti-suit injunction”, emisă de instanțele chineze, care pune întreprinderile din domeniul înaltei tehnologii cu sediul în UE într-o poziție extrem de dezavantajoasă atunci când își exercită drepturile de proprietate intelectuală pentru a-și proteja tehnologiile.
- Regatul Unit – achizițiile publice în domeniul producerii de energie cu emisii scăzute de dioxid de carbon (DS612) – În martie 2022, UE a lansat proceduri OMC privind măsurile luate de Regatul Unit pentru a stimula proiectele de generare de energie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în special parcurile eoliene offshore. UE susține că Regatul Unit, prin acordarea de stimulente solicitanților de sprijin financiar din partea statului (sub forma „contractelor pentru diferență” sau CpD) pentru a-și lua un angajament și a pune în aplicare un procent ambițios din conținutul local din Regatul Unit, acordă un tratament mai puțin favorabil mărfurilor importate decât produselor naționale similare. În urma consultărilor OMC, la 1 iulie, părțile au convenit asupra unei modalități de soluționare a problemei: Regatul Unit a clarificat faptul că, atât pentru rundele de alocare actuale, cât și pentru cele viitoare, conținutul din Regatul Unit nu joacă niciun rol în alocarea subvențiilor și că beneficiarii contractului pentru diferență nu trebuie să atingă un anumit nivel de conținut din Regatul Unit pentru a primi plăți. Orice cerere de informații privind conținutul din Regatul Unit rămâne doar în scop informativ⁹⁶.

⁹⁶ https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-and-uk-agree-way-forward-wto-dispute-concerning-uks-green-energy-subsidy-scheme-2022-07-01_en

B. Soluționarea bilaterală a litigiilor

UE nu a lansat niciun litigiu bilateral în 2021, dar a continuat să facă presiuni pentru înregistrarea de progrese procedurale sau în ceea ce privește conformitatea în cazurile existente...

- **Coreea – angajamente în domeniul muncii.** La sfârșitul lunii aprilie 2022, au continuat discuțiile cu Republica Coreea privind finalizarea punerii în aplicare de către aceasta a hotărârii din ianuarie 2021 a grupului de experți⁹⁷, emisă în conformitate cu capitolul „Comerț și dezvoltare durabilă” din Acordul de liber schimb UE-Coreea. Mai precis, Coreea trebuie încă să ratifice ultima dintre cele patru convenții fundamentale ale OIM în cauză, în special Convenția nr. 105 privind abolirea muncii forțate.
- **Uniunea vamală sud-africană – măsuri de salvagardare privind păsările de curte.** Acest litigiu este reglementat de dispozițiile privind soluționarea litigiilor din Acordul de parteneriat economic bilateral UE-Comunitatea de Dezvoltare a Africii Australe. Acesta se referă la instituirea, în septembrie 2018, a unei măsuri de salvagardare privind exporturile din UE de bucăți de carne de pui nedezosate congelate. Toate elementele procedurale pentru lansarea procedurilor grupului special au fost convenite în cele din urmă în prima jumătate a anului 2021, ceea ce a permis începerea acestor proceduri în toamna anului 2021. Audierea a avut loc în martie 2022. La sfârșitul lunii aprilie 2022, principala etapă rămasă în aceste proceduri a fost emiterea unui raport final.
- **Algeria – mai multe măsuri comerciale restrictive.** După ce UE și-a desemnat arbitrul și a solicitat în mod oficial instituirea unei comisii de arbitraj în martie 2021, s-au intensificat consultările tehnice cu Algeria în vederea găsirii unei soluții amiabile. La începutul anului 2022, Algeria a eliminat tarifele excesive pentru 129 de produse. Cu toate acestea, la sfârșitul lunii aprilie 2022, progresele Algeriei cu privire la alte aspecte ale litigiului nu se materializaseră încă.

V.2 Reînnoirea rezervelor de arbitri pentru litigii în temeiul acordurilor UE

În urma cererii de candidaturi lansate de Comisie în decembrie 2020 în legătură cu reînnoirea rezervei de arbitri și a rezervei separate de experți în comerț și dezvoltare durabilă pentru grupurile de soluționare a litigiilor în temeiul acordurilor comerciale la care UE este parte, un comitet de selecție format din judecători internaționali și cadre universitare cu experiență a examinat candidații pentru a confirma că sunt adecvați pentru numire. Candidații selectați au fost informați în mai 2022, iar lista a fost publicată în iunie 2022⁹⁸. În conformitate cu „angajamentul privind reprezentarea egală în arbitraj”, la care a aderat, Comisia va încerca acum să asigure echilibrul de gen în propunerile sale din această rezervă de liste de arbitri și

⁹⁷ Raportul grupului special a fost emis la 20 ianuarie 2021 și este disponibil la adresa:

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/january/tradoc_159358.pdf

⁹⁸ <https://circabc.europa.eu/ui/group/7fc51410-46a1-4871-8979-20cce8df0896/library/3b8c3460-b8f5-4bd2-8e32-08b68cf4d834>

experți pe care le înaintează Consiliului, precum și în numirea arbitrilor sau a experților în comerț și dezvoltare durabilă în litigii specifice.